

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні ради економічного
факультету протокол

№ 5 від 24.11.2017 р.

Голова Ради економічного факультету
ДонНУ імені Василя Стуса

_____ Л. В. Шаульська

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ,
САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «ОБЛІК У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ»**

Спеціальність

071 «Облік і оподаткування»

Факультет

економічний

Вінниця
ДонНУ імені Василя Стуса
2017

УДК 657:336.221 (072)

П 50

Розробники:

О. Т. Поліщук, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, доцент.

О. О. Разборська, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, доцент.

П 50 Методичні рекомендації до виконання практичних завдань, самостійної та індивідуальної роботи студентів за дисципліною «Облік у галузях економіки» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / О. Т. Поліщук, О. О. Разборська. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 80 с.

Методичні рекомендації затверджені на засіданні кафедри обліку, аналізу і аудиту, протокол від «02» листопада 2017 р. № 6

Завідувач кафедри обліку,
аналізу і аудиту

_____ (Юнін Є. Є.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«_____» _____ 2017 р.

Схвалено навчально-методичною комісією економічного факультету ДонНУ імені Василя Стуса за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Протокол від «_____» _____ 2017 р. № _____

«_____» _____ 2017 р. Голова _____ (Юрчишена Л. В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

УДК 657:336.221 (072)

© Поліщук О. Т., 2017

© Разборська О. О., 2017

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2017

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета, завдання та результати вивчення навчальної дисципліни.....	4
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Структура навчальної дисципліни	8
5. Теми практичних занять	9
6. Перелік питань для самоконтролю.....	9
7. Перелік завдань для практичної роботи.....	13
8. Перелік завдань для самостійної роботи	34
9. Завдання для індивідуальної роботи	68
10. Критерії оцінювання	74
11. Список рекомендованих джерел	76

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	вибіркова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		4-й	
Загальна кількість годин –108		Семестр	
		7-й	
	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Лекції	
		30 год	8 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Галузь знань: 0305 «Економіка та підприємництво»	Практичні	
		15 год	4 год
		Самостійна робота	
		63 год	96 год
		Інд., конс. робота:	
	–	–	
	Напрямок підготовки: 071 «Облік і аудит»	Вид контролю:	
		залік	
	Ступінь освіти: «Бакалавр»		

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Облік у галузях економіки» є складовою частиною циклу дисциплін спеціалізації, які формують майбутнього фахівця з бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту та оподаткування. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін. Дисципліна відноситься до вибіркової.

Метою викладання дисципліни «Облік у галузях економіки» є оволодіння студентами організаційними формами і методами ведення обліку на підприємствах сфери торгівлі, будівництва, сільського господарства, автотранспорту, готелів, туристичної та страхової діяльності.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- засвоєння основних принципів та особливостей ведення обліку на підприємствах торгівлі, сільського господарства, будівництва, в автотранспортних організаціях, готелях, туристичних та страхових організаціях;

- оволодіння навичками самостійного відображення в обліку операцій на підприємствах торгівлі, сільського господарства, будівництва, в автотранспортних організаціях, готелях, туристичних та страхових організаціях.

Вивчення дисципліни передбачає проведення лекційних, практичних занять, індивідуальної і самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр». У процесі практичних занять і самостійної роботи передбачається:

- набуття студентами практичних умінь і навичок із кожної теми курсу відповідно до навчальних завдань;

- самостійне вивчення та вирішення окремих завдань.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- основну законодавчо-нормативну базу, яка регламентує методологію ведення бухгалтерського обліку на підприємствах зазначених галузей економіки;

- методику ведення обліку на підприємствах зазначених галузей, враховуючи вимоги чинного законодавства, Плану рахунків, а також Положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

уміти:

- з'ясувати сутність та особливості бухгалтерського обліку окремих галузей, його значення, завдання і тенденції розвитку в умовах становлення ринкових відносин в економіці України;

- користуватися законодавчо-інструктивними матеріалами, які безпосередньо впливають на побудову бухгалтерського обліку окремих галузей економіки та враховують види діяльності суб'єктів господарювання;

- розуміти порядок відображення господарських операцій за затвердженим Планом рахунків та у відповідності з діючими П(С)БО на підприємствах різних галузей;

- організувати бухгалтерський облік господарських операцій таким чином, щоб він забезпечував користувача достовірною, повною і правдивою інформацією про діяльність суб'єктів господарювання у сільському господарстві, будівництві, торгівлі, страхуванні, туризмі, діяльності автотранспортних підприємств та готельному бізнесі.

Курс розроблено таким чином, щоб заохотити студентів до активної роботи, пропонуючи їм вирішення різноманітних вправ, розв'язання задач. Крім того, рекомендовано проміжні тести для того, щоб оцінити отримані знання.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Особливості обліку в галузях матеріального виробництва

Тема 1. Особливості обліку в будівельному виробництві

Особливості будівельного виробництва та їх вплив на організацію обліку. Особливості документального оформлення та контролю за витрачанням виробничих запасів. Облік витрат будівельної організації та визначення собівартості будівельно-монтажних робіт. Документальне оформлення та облік використання будівельних машин і механізмів. Облік створення і використання тимчасових нетитульних споруд і пристроїв. Облік загальновиробничих витрат підрядних будівельних організацій. Облік реалізації виконаних робіт і розрахунків із замовниками.

Тема 2. Облік у сільськогосподарських підприємствах

Особливості бухгалтерського обліку у сільськогосподарському виробництві. Формування і облік статутного капіталу сільськогосподарських підприємств. Облік тварин на вирощуванні та відгодівлі (поточних біологічних активів тваринництва). Облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції рослинництва. Облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції тваринництва. Облік витрат із формування основного стада, закладання і вирощування багаторічних насаджень. Облік витрат і виходу продукції підсобних промислових виробництв. Облік витрат і калькулювання собівартості робіт (послуг) допоміжних виробництв. Облік у ремонтних виробництвах. Облік витрат і роботи автомобільного транспорту. Облік витрат енергетичних виробництв (господарств) та водопостачання. Облік витрат на утримання робочої худоби. Облік витрат на утримання і експлуатацію машиннотракторного парку. Облік готової продукції та її реалізації. Організація обліку в селянських (фермерських) господарствах. Проста форма обліку в СФГ. Спрощена форма обліку в СФГ. Облік СФГ за іншими формами.

Тема 3. Облік в автотранспортних підприємствах

Галузеві особливості автотранспорту та їх вплив на організацію обліку. Облік придбання та списання (вибуття) автотранспортних засобів. Документальне оформлення вантажних автомобільних перевезень. Документальне оформлення і облік доходів від пасажирських перевезень. Облік витрат на обов'язкове страхування, пов'язане з експлуатацією автомобілів. Облік витрат на проведення технічних оглядів автомобілів. Облік технічного обслуговування і ремонтів транс-

портних засобів. Облік запасних частин і автомобільних шин. Облік паливно-мастильних матеріалів. Зведений облік витрат і калькулювання собівартості автомобільних перевезень.

Змістовий модуль II. Особливості обліку в торгівлі та у сфері послуг

Тема 4. Особливості обліку в торгівлі

Особливості торговельної діяльності та їх вплив на організацію обліку. Облік надходження і реалізації товарів. Документальне оформлення надходження і вибуття товарів. Облік надходження товарів і формування їх первісної вартості. Облік розрахунків за претензіями. Облік реалізації товарів і торгових націнок. Облік транспортно-заготівельних витрат. Облік операцій із тарою. Облік реалізації товарів зі знижками. Облік повернення товарів покупцями. Особливості відображення в обліку окремих видів торгівлі. Облік комісійної торгівлі. Облік торгівлі в розстрочку. Облік реалізації товарів через торговельні автомати. Бухгалтерський облік виїзної торгівлі. Облік реалізації товарів поштою. Особливості обліку оптової торгівлі. Особливості обліку фірмової торгівлі. Особливості відображення в обліку реалізації лікарських засобів аптеками. Облік витрат і результатів діяльності торговельного підприємства. Облік витрат на рекламу. Порядок визначення і відображення в бухгалтерському обліку природного убитку та понаднормативних нестач товарів. Облік операційних витрат торговельного підприємства та визначення фінансових результатів. Облік переоцінки товарів та відображення їх вартості у балансі.

Тема 5. Облік діяльності готелів

Основи побудови та завдання обліку діяльності готелів. Облік готельних послуг. Облік основних та допоміжних видів діяльності готелів. Облік витрат діяльності готелів. Облік доходів та фінансових результатів послуг з тимчасового розміщення (проживання) в готелях.

Тема 6. Облік туристичної діяльності

Основи побудови та завдання обліку туристичної діяльності. Облік діяльності туристичного оператора, туристичного агента. Облік собівартості туристичного продукту, облік придбання путівок, облік визнання доходів, витрат та визначення фінансових результатів діяльності.

Тема 7. Облік страхової діяльності

Поняття страхової діяльності. Облік страхових платежів та розрахунків із страхувальниками. Облік операцій перестраховування. Загальні положення організації обліку операцій перестраховування. Облік у перестраховальника операцій передачі ризиків у перестраховування. Облік у перестраховика операцій отримання ризиків у перестраховування. Облік страхових резервів. Облік витрат і доходів та визначення фінансових результатів страхової діяльності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	срс		л	п	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль I. Особливості обліку в галузях матеріального виробництва								
Тема 1. Особливості обліку в будівельному виробництві	17	6	2	9	17,5	1	0,5	16
Тема 2. Облік у сільськогосподарських підприємствах	17	6	2	9	18,5	1	0,5	17
Тема 3. Облік в автотранспортних підприємствах	18	6	3	9	17,5	1	0,5	16
Разом за змістовим модулем I	52	18	7	27	53,5	3	1,5	49
Змістовий модуль II. Особливості обліку в торгівлі та у сфері послуг								
Тема 4. Особливості обліку в торгівлі	22	6	4	12	22	2	1	19
Тема 5. Облік діяльності готелів	12	2	2	8	13,5	1	0,5	12
Тема 6. Облік туристичної діяльності	11	2	1	8	9,5	1	0,5	8
Тема 7. Облік страхової діяльності	11	2	1	8	9,5	1	0,5	8
Разом за змістовим модулем II	56	12	8	36	54,5	5	2,5	47
Усього годин	108	30	15	63	108	8	4	96

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості обліку в будівельному виробництві	2
2	Облік у сільськогосподарських підприємствах	2
3	Облік в автотранспортних підприємствах	3
4	Особливості обліку в торгівлі	4
5	Облік діяльності готелів	2
6	Облік туристичної діяльності	1
7	Облік страхової діяльності	1
	Всього	15

6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Тема 1. Особливості обліку в будівельному виробництві

1. Що таке будівництво? До якого виду економічної діяльності воно належить? Підгалузі будівництва.
2. Що таке об'єкт будівництва?
3. Особливості галузі та специфіка обліку у будівництві.
4. Що собою являють тимчасові нетитульні споруди і пристрої, порядок їх створення і використання.
5. Витрати будівельної організації та порядок визначення собівартості будівельно-монтажних робіт.
6. Що таке будівельний контракт? Побудова взаємовідносин між замовником і підрядником.
7. Види будівельних контрактів.
8. Методи визначення ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом.
9. Порядок реалізації виконаних робіт і розрахунків із замовниками.
10. Бухгалтерські проведення з обліку витрат і доходу будівельної організації.
11. Класифікація будівельних матеріалів, особливості їх обліку.
12. Особливості проведення інвентаризації будівельних матеріалів.
13. Класифікація витрат будівельної організації.
14. Специфічні статті витрат у будівництві.
15. Назвіть первинні документи у будівництві.

Тема 2. Облік у сільськогосподарських підприємствах

1. Визначення сільськогосподарського підприємства.
2. Поняття біологічних активів та їх характеристика. Визнання та оцінка біологічних активів.

3. Особливості основного засобу виробництва у сільському господарстві – землі і його вплив на побудову обліку.
4. Особливості обліку готової продукції.
5. Бухгалтерські проведення з первісного визнання продукції рослинництва.
6. Як ведеться аналітичний облік насіння і кормів?
7. Облік продукції тваринництва.
8. Визначення приросту живої маси тварин і відображення її в обліку.
9. Облік витрат щодо формування основного стада, закладання і вирощування багаторічних насаджень.
10. Бухгалтерські проведення з придбання поточних біологічних активів.
11. Бухгалтерські проведення з реалізації поточних біологічних активів.
12. На які біологічні активи нараховують амортизацію? Яким чином?
13. Бухгалтерські проведення з реалізації довгострокових біологічних активів.
14. Специфіка загальновиробничих витрат у сільському господарстві.
15. Об'єкти калькулювання витрат у сільському господарстві. Послідовність визначення собівартості продукції у сільському господарстві.
16. Особливості обліку в селянських (фермерських) господарствах.

Тема 3. Облік в автотранспортних підприємствах

1. Поняття автомобільного транспорту та його функції.
2. Особливості виробничих процесів на АТП, їх складові.
3. Особливості обліку в АТП.
4. Які витрати включають до вартості автомобіля при його придбанні?
5. Первинні документи на перевезення вантажів автотранспортом.
6. Первинні документи при пасажирських перевезеннях.
7. Методи калькулювання собівартості перевезень на автотранспорт.
8. Порядок розподілу загальновиробничих витрат.
9. Бухгалтерські проведення з обліку придбання автомобіля.
10. Облік витрат на проведення технічних оглядів автомобілів.
11. Бухгалтерські проведення з технічного обслуговування і ремонтів транспортних засобів.
12. Облік паливо-мастильних матеріалів. Особливості обліку запасних частин.
13. Облік витрат на автотранспортні перевезення.
14. Облік доходів АТП.

Тема 4. Особливості обліку в торгівлі

1. Які особливості обліку торговельної діяльності? Форми торгівлі.
2. Формування первісної вартості надходження товарів.
3. Облік транспортно-заготівельних витрат.

4. Документальне оформлення надходження товарів у торгівлі.
5. Бухгалтерські проведення з обліку надходження товарів в оптовій торгівлі.
6. Реалізація товарів оптовими підприємствами. Форми розрахунків.
7. Документальне оформлення реалізації товарів оптовим підприємством.
8. Облік надходження товарів у роздріб. Порядок ціноутворення.
9. Що таке торговельна націнка та торговельна надбавка?
10. Облік реалізації товарів за готівку.
11. Який порядок розрахунків за претензіями? Бухгалтерські проведення.
12. Облік реалізації товарів зі знижками.
13. Умови повернення товарів покупцями. Порядок відображення таких операцій в обліку.
14. Що таке комісійна торгівля? Особливості обліку комісійної торгівлі.
15. Облік товарів з розстрочкою платежу.
16. Облік реалізації товарів через Інтернет.
17. Особливості обліку фірмової торгівлі.
18. Бухгалтерський облік виїзної торгівлі.
19. Особливості обліку реалізації через торговельні автомати.
20. Облік реалізації товарів поштою.
21. Особливості відображення в обліку окремих видів торгівлі.
22. Особливості обліку окремих товарів.
23. Облік тари та тарних матеріалів.
24. Інвентаризація товарів та тари в торгівлі.
25. Порядок визначення і відображення в бухгалтерському обліку природного убутку та понаднормативних нестач товарів.
26. Облік переоцінки товарів.
27. Облік доходів, витрат та фінансових результатів підприємств торгівлі.

Тема 5. Облік діяльності готелів

1. Особливості готельної діяльності. Що таке готельна послуга?
2. Класифікація готелів та інших засобів розміщення.
3. Особливості обліку готельних послуг. Порядок оплати готельних послуг.
4. Які особливості обліку постільних речей та постільної білизни?
5. Порядок документування готельних послуг.
6. Облік матеріальних активів у готелях.
7. Облік та калькулювання витрат готельних послуг.
8. Особливості обліку форменого одягу в готелях.
9. Облік доходів, витрат та фінансових результатів готелів.

Тема 6. Облік туристичної діяльності

1. Дати визначення категорій «туризм», «турист», «туристичний продукт».
2. Суб'єкти туристичної діяльності. Які є організаційні форми суб'єктів туристичної діяльності?
3. Які послуги надає фірма-турагент?
4. Які документи є основними під час оформлення туристичних послуг?
5. Особливості обліку туристичної діяльності.
6. Які специфічні рахунки використовуються для обліку туристичної діяльності?
7. Облік реалізації туристичного продукту у туроператора.
8. Облік у турагента.
9. Облік путівок на підприємстві.
10. Облік доходів, витрат та фінансових результатів підприємств туризму.

Тема 7. Облік страхової діяльності

1. Структура страхового тарифу та його складових.
2. Характеристика бухгалтерських рахунків з обліку страхових платежів та розрахунків зі страхувальниками та страховими посередниками.
3. Синтетичний та аналітичний облік надходження належних страхових платежів та їх повернення.
4. Синтетичний облік надходження страхових платежів у випадках їх отримання за участю страхових посередників.
5. Сутність страхових виплат по прямому страхуванню.
6. Характеристика бухгалтерських рахунків з обліку страхових виплат.
7. Аналітичний облік видів страхування.
8. Види страхових резервів, їх склад і значення в діяльності страхових організацій.
9. Методика формування резервів незароблених премій.
10. Бухгалтерський облік резервів незароблених премій та часток перестраховиків у резервах незароблених премій.
11. Основні форми, порядок та умови здійснення перестраховання.
12. Характеристика бухгалтерських рахунків з обліку операцій перестраховання.
13. Бухгалтерський облік доходів страховика та їх склад.
14. Склад та структура витрат страховика, їх облік. Облік прибутку.

7. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Особливості обліку в будівельному виробництві

Ситуаційне завдання 1

Відобразити господарські операції будівельної організації в системі рахунків бухгалтерського обліку та зробити необхідні розрахунки:

1. Згідно з рахунком постачальника прийнято до оплати:
 - а) вартість будівельних матеріалів за ціною придбання – 20 000,00 грн; крім того, ПДВ –?
 - б) Витрати з транспортування – 12 000,00 грн; крім того, ПДВ –?
Всього до оплати – ?
2. Під час приймання матеріалів від постачальника виявлено нестачу – 36 000,00 грн, у тому числі:
 - а) в межах норма природного убутку – 1 200,00 грн;
 - б) через вину постачальника – 2 400,00 грн.
3. У процесі заготівлі матеріалів і зберіганні їх на складі здійснено такі витрати:
 - а) нарахована заробітна плата заготівельному апарату – 4 750,00 грн;
 - б) нарахована заробітна плата працівникам складу – 25 000,00 грн;
 - в) нарахована заробітна плата сторожовій охороні матеріальних цінностей – 2 160,00 грн;
 - г) проведено нарахування єдиного соціального внеску – ?
 - д) списана нестача матеріалів у межах норм природного убутку, яка виявлена під час зберігання матеріалів – 1 220,00 грн.
4. Нарахована заробітна плата робітникам за відрядними розцінками за виконання будівельно-монтажних робіт:
 - на об'єкті № 1 – 220 000,00 грн;
 - на об'єкті № 2 – 230 000,00 грн;
 - відображено відрахування ЄСВ на заробітну плату працівників по відповідним об'єктам.
5. Нарахована заробітна плата за тарифними ставками (окладами):
 - а) управлінському персоналу – 24 000,00 грн;
 - б) працівникам матеріальних складів – 21 800,00 грн;
 - в) робітникам за обслуговування будівельних машин і механізмів – 225 000,00 грн.
6. Нарахована премія робітникам за виконання будівельно-монтажних робіт:
 - на об'єкті № 1 – 13 000,00 грн;

- на об'єкті № 2 – 14 500,00 грн;
- іншим працівникам – 11 030,00 грн.

Ситуаційне завдання 2

У зв'язку з будівництвом цеху на території підприємства створюється тимчасова споруда. На будівництво тимчасової споруди списані будівельні матеріали на суму 2 000,00 грн та МШП на суму 500,00 грн. Нарахована заробітна плата робітникам, зайнятим на цих роботах, склала 600,00 грн, відрахування ЄСВ – ? грн. Готовий об'єкт введено в експлуатацію за фактичною собівартістю. Знос по тимчасовій споруді прийнято нараховувати за прямолінійним методом і списувати на витрати виробництва.

Відобразити в обліку господарську операцію з виготовлення тимчасової нетитульної споруди власними силами.

Ситуаційне завдання 3

Для проведення ремонтних робіт тимчасової споруди (ТС створена у зв'язку із веденням капітального будівництва господарським способом) підприємство придбало у постачальника матеріали вартістю 250,00 грн (у т. ч. ПДВ). Придбані матеріали повністю використано на ремонт об'єкта. За проведення ремонтних робіт робітникам нарахована заробітна плата у розмірі 500,00 грн та нараховано ЄСВ (суму визначити).

Відобразити в обліку господарську операцію, пов'язану з ремонтом тимчасової (нетитульної) споруди власними силами.

Ситуаційне завдання 4

Після завершення будівельно-монтажних робіт (БМР) підприємство вирішило здійснити демонтаж тимчасової споруди. Залишкова вартість об'єкта 2 000,00 грн, знос 1 800,00 грн. У зв'язку з проведенням цих робіт підприємством понесені витрати у вигляді заробітної плати робітникам, що здійснювали демонтаж, у сумі 300,00 грн, відрахування ЄСВ (суму визначити). Після проведення демонтажних робіт оприбутковано матеріали на суму 500,00 грн.

Відобразити в обліку господарську операцію, пов'язану з ліквідацією тимчасової (нетитульної) споруди власними силами.

Ситуаційне завдання 5

Відобразити в обліку будівельної організації господарські операції втрат від браку будівельної продукції, зробити необхідні розрахунки:

1. Списані за обліковими цінами будівельні матеріали на виправлення браку, допущеного у процесі виконання будівельно-монтажних робіт – 1 500,00 грн;

2. Списані транспортно-заготівельні витрати на використані матеріали (середній % транспортно-заготівельних витрат – 10 %) – ?

3. Списані заготівельно-складські витрати на використані матеріали (середній % заготівельно-складських витрат – 15 %) – ?

4. Нарахована заробітна плата робітникам за виправлення браку, який допущений у процесі виконання будівельно-монтажних робіт – 300,00 грн;

5. Проведено відрахування ЄСВ – ?

6. Списані витрати на експлуатацію будівельних машин і механізмів, які використані під час виправлення браку будівельно-монтажних робіт – 1 200,00 грн;

7. Списані накладні витрати на втрати через виправлення браку будівельно-монтажних робіт – 180,00 грн;

8. Списані втрати від браку, допущеного у процесі виконання будівельно-монтажних робіт – ?

Ситуаційне завдання 6

Зробити необхідні розрахунки та відобразити на рахунках бухгалтерського обліку такі операції, якщо будівельна фірма використовує метод вимірювання і оцінки виконаної роботи для визначення ступеня завершеності робіт.

Будівельна організація «Технобуд» уклала договір на виконання опоряджувальних робіт на будові. Загальний кошторис контракту складає 247 200,00 грн (у т. ч. ПДВ – 4 120,00 грн). У першому кварталі було поштукатурено стіни і стелі (підписаний Акт приймання виконаних підрядних робіт № 1). У другому – покладено паркет (підписано Акт № 2). У третьому кварталі були наклеєні на стіни шпалерами і пофарбовано стіни (підписаний Акт № 3). Протягом терміну виконання контракту замовнику виставлялись рахунки на суму, вказану в актах

Інші вихідні дані:

Фактично понесені витрати протягом виконання робіт склали 40 000,00 грн, 70 000,00 грн, 29 600,00 грн відповідно в першому, другому та третьому кварталах.

Вид робіт	Вартість робіт у т. ч. ПДВ), грн	Собівартість робіт, грн
1. Штукатурка	43 200,00	33 600,00
2. Укладання паркету	144 000,00	72 000,00
3. Наклеювання шпалер	36 000,00	20 000,00
4. Фарбування стін	24 000,00	14 000,00
Всього	247 200,00	139 600,00

Ситуаційне завдання 7

Зробити необхідні розрахунки та відобразити на рахунках бухгалтерського обліку такі операції, якщо будівельна фірма використовує метод співвідношення

об'єму завершеної частини робіт і їх загального об'єму в натуральному вимірі для визначення ступеня завершеності робіт.

Будівельна організація «Технобуд» заключила договір підряду на встановлення на будові 700 вікон. Загальна вартість договору складає 792 400,00 грн (у т. ч. ПДВ – 115 400,00 грн). На кінець першого кварталу було встановлено 280 вікон. Виконання робіт за договором було зроблено у другому кварталі. Перед початком робіт за контрактом підрядником від замовника був отриманий аванс у сумі 162 000,00 грн (у т. ч. ПДВ – 27 000,00 грн). Акт виконаних робіт підписаний на суму 402 000,00 грн (у т. ч. ПДВ – 67 000,00 грн). У кінці першого кварталу для оплати замовнику передано рахунок для оплати на суму 240 000,00 грн (у т. ч. ПДВ – 40 000,00 грн). За підсумками першого кварталу підписано акт виконаних робіт на суму 402 000,00 грн. Рахунок на суму заборгованості (290 400,00 грн, у т. ч. ПДВ – 48 400,00 грн) передано замовнику після виконання всіх робіт і підписання акту про виконані роботи.

Величина витрат за цим будівельним контрактом склала 460 000,00 грн (за перший квартал сума понесених витрат склала – 184 000,00 грн, за другий – 276 000,00 грн).

Тема 2. Облік у сільськогосподарських підприємствах

Ситуаційне завдання 1

Сільськогосподарське підприємство «Водограй» придбало в липні тварин у племінному господарстві «Світанок» для поповнення основного стада корів: купівельна вартість тварин – 14 240,00 грн, ПДВ – 2 848,00 грн, послуги власного автотранспорту з доставки тварин у господарство – 450,00 грн, витрати на відрядження водія і зоотехніка – 72,00 грн. Переведено в основне стадо 5 голів великої рогатої худоби, що отелилася, вирощена у своєму господарстві, масою 20 ц за ціною 640,00 грн за 1 ц живої маси. У колективному господарстві «Прогрес» жива маса тварин на початок року становила 1 800 ц, балансова вартість – 310 000,00 грн.

Ситуаційне завдання 2

У ТОВ «Світанок» на закладання сливового саду витрачено: саджанці на суму 18 450,00 грн; нарахована оплата праці з відрахуваннями на соціальні заходи – 12 430,00 грн; списано послуги власного вантажного автотранспорту – 3 050,00 грн; витрачено малоцінні та швидкозношувані предмети терміном експлуатації до одного року – 540,00 грн, списано паливо на роботу тракторів, що виконували польові роботи – 850,00 грн. У наступні 6 років витрати з догляду за молодим садом становили відповідно 1 640,00; 1 380,00; 1 250,00; 1 250,00;

1 250,00; 960,00 грн. На 6-му році вирощування від молодих насаджень одержано продукцію на суму 980,00 грн, втрати на збирання плодів становили 240,00 грн. Згідно з наказом про облікову політику в ТОВ «Колос» для обліку закладання і вирощування багаторічних насаджень затверджено субрахунок 155 до рахунка 15 «Капітальні інвестиції».

Ситуаційне завдання 3

Протягом року на ТОВ «Світанок» надійшло в господарство 648 голів живою масою 710 ц, вартістю 113 200,00 грн. Протягом звітного періоду реалізовано 610 голів живою масою 2 424 ц, падіж – 21 ц. Жива маса тварин, які залишилися на кінець звітного періоду – 1 720 ц. Витрати на утримання тварин (без вартості побічної продукції) за звітний рік склали 100 000,00 грн.

Визначити:

- а) приріст живої ваги;
- б) живу вагу тварин;
- в) собівартість 1 ц приросту живої ваги;
- г) собівартість 1 ц живої ваги.

Ситуаційне завдання 4

У господарстві ТОВ «Світанок» за даними виробничого звіту, загальна сума витрат на озиму пшеницю становила 140 000,00 грн. Від урожаю отримано 12 000 ц повноцінного зерна, 1 000 ц зерновідходів, у яких міститься 41 % повноцінного зерна. Вартість соломи, оціненої за нормативними витратами, становить 7 300,00 грн. Визначити собівартість 1 ц повноцінного зерна та собівартість 1 ц зерновідходів.

Ситуаційне завдання 5

Витрати на вирощування кукурудзи на зерно склали 310 000,00 грн, за звітний рік отримано 1 800 ц зерна, стебел кукурудзи – 2 100 ц по 28 грн за центнер, качанів кукурудзи – 4 120 ц, залікова маса качанів – 2 300 ц і зерна – 1 820 ц, витрачено качанів на переробку – 800 ц, залишок качанів на кінець року – 420 ц.

Визначити собівартість 1 ц качанів.

Ситуаційне завдання 6

Визначити собівартість продукції садівництва на основі таких даних:

Види продукції	Кількість центнерів	Ціна за 1 ц грн	Вартість продукції, грн	Фактична собівартість всієї продукції, грн	Собівартість 1 ц продукції, грн
Яблука	2 040	600			
Груші	3 600	750			
Айва	3 400	670			
Разом	9 040	X		2 684 000,00	

Ситуаційне завдання 7

Спеціалізоване господарство ТОВ «Квітник» займається вирощуванням квітів: нарцисів, тюльпанів, крокусів. Витрати на вирощування квітів склали 11 000 грн.

Протягом даного періоду зрізано:

- а) нарцисів – 500 тис. штук;
- б) тюльпанів – 300 тис. штук;
- в) крокусів – 900 тис. штук.

Ціна реалізації за 1 тис. штук:

- а) нарцисів – 1 000,00 грн;
- б) тюльпанів – 2 500,00 грн;
- в) крокусів – 500,00 грн.

Визначити витрати на вирощування окремого виду квітів і собівартість 1 тис. шт. окремого виду зрізаних квітів.

Ситуаційне завдання 8

До наведених господарських операцій скласти бухгалтерські проводки і зробити необхідні розрахунки.

1. За звітний місяць у тваринництві здійснено такі загальновиробничі витрати:

- а) нарахована заробітна плата зоотехніку – 2 200,00 грн;
- б) здійснено нарахування ЄСВ – ?
- в) списані інструменти загального використання, за якими знос не нараховується – 780,00 грн;
- г) списані витрати на утримання тимчасових загонів для тварин – 1 300,00 грн;
- д) списані витрати на транспортне обслуговування робіт (силосування) – 320,00 грн.

2. Списані загальновиробничі витрати тваринництва – ?

У процесі списання й розподілу загальновиробничих витрат між ВРХ та молодняком тварин необхідно врахувати такі дані: витрати на відгодівлю ВРХ

склали 18 000,00 грн, на відгодівлю молодняка – 12 000,00 грн, вартість витрачених кормів для ВРХ становить 4 500,00 грн, для молодняка – 3 000,00 грн.

Ситуаційне завдання 9

Проаналізувати господарські операції, відобразити їх на рахунках бухгалтерського обліку:

1. Оприбутковано приплід – 4 000,00 грн.
2. Оприбутковано молоко – 3 000,00 грн.
3. Здано заготівельним організаціям продукції за цінами реалізації – 12 000,00 грн.
4. Надійшло на розрахунковий рахунок за здану продукцію – ?
5. Списують фактичну собівартість реалізованої продукції – 9 000,00 грн.
6. Визначити фінансовий результат від реалізації сільськогосподарської продукції – ?

Ситуаційне завдання 10

Проаналізувати зміст господарських операцій і визначити кореспонденцію рахунків.

1. Акцептовані рахунки енергозбуту і водоканалу за електроенергію та воду, які використані:
 - а) на утримання основного молочного стада – 2 000,00 грн;
 - б) на утримання молодняка ВРХ – 3 200,00 грн.
 2. Оприбутковано молодняк продуктивної та робочої худоби:
 - а) отриманий від приплоду у своєму господарстві – 1 300,00 грн;
 - б) придбаний від постачальників – 1 800,00 грн;
 - в) за договорами від населення – 900,00 грн.
- Переведено молодняк в основне стадо – 710,00 грн.
Списані витрати на формування основного стада – 2 100,00 грн.
Оприбуткована вирощена в рослинництві продукція – 3 200,00 грн.

Тема 3. Облік в автотранспортних підприємствах

Ситуаційне завдання 1

Автотранспортне підприємство отримало від постачальника запасні частини згідно з договором на умовах наступної оплати. Вартість запасних частин за договірними цінами складає 50 000,00 грн (без ПДВ). Доставка здійснювалася транспортом постачальника. Вартість транспортних послуг складає 6 000,00 грн. У процесі приймання запасних частин на складі АТП виявлено нестачу на суму 2 000,00 грн з вини постачальника. Відобразити в обліку господарські операції.

Ситуаційне завдання 2

Автотранспортне підприємство придбало 500 л бензину А-92 на суму 11 500,00 грн (з ПДВ). При цьому бензин залишається на відповідальному зберіганні АЗС і буде відпускатися у міру необхідності за талони номіналом 10 л кожний. Водіям видано 40 талонів на суму 9 200,00 грн (без ПДВ), які були впродовж місяця використані. Витрати бензину за місяць в межах норми склали 8 900,00 грн, понад норми – 300,00 грн. Відобразити в обліку господарські операції.

Ситуаційне завдання 3

Підприємство придбало вантажівку за 96 000,00 грн (у тому числі ПДВ – 16 000,00 грн). За доставку було сплачено 3 600,00 грн (у тому числі ПДВ – 600,00 грн). Вартість страхування ризиків під час доставки – 2 450,00 грн. Вартість реєстрації автомобіля – 1 550,00 грн.

Розрахувати суму амортизації прямолінійним методом, з огляду на термін корисного використання автомобіля 5 років. При цьому ліквідаційна вартість автомобіля дорівнює нулю. Визначити:

- суму річної амортизації;
- місячну суму амортизації.

Відобразити операції з придбання автомобіля за плату.

Облік придбання автомобіля за плату

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Оплачено вартість автомобіля й доставки із ПДВ			
2	Нараховано податковий кредит із ПДВ			
3	Відображено вартість отриманого автомобіля			
4	Зараховано суму податкового кредиту			
5	Сплачено страхування ризиків під час доставки			
6	Сплачено вартість реєстрації автомобіля			
7	Вартість реєстрації й доставки віднесено до вартості автомобіля			
8	До вартості автомобіля віднесено страхування ризиків			
9	Автомобіль введено в експлуатацію			
10	Списано на фінансові результати адміністративні витрати			
11	Нараховано знос (амортизацію) автомобіля			

Ситуаційне завдання 4

Автотранспортне підприємство придбало десять шин по 360,00 грн за кожною (у т. ч. ПДВ) і акумулятор для вантажного автомобіля вартістю 600,00 грн (з ПДВ). У звітному місяці в експлуатацію надійшли три шини та акумулятор, а

повернуто на склад три зношені шини обліковою вартістю 235,00 грн кожна та акумулятор для ремонту обліковою вартістю 400,00 грн. Відобразити в обліку господарські операції.

Ситуаційне завдання 5

Відобразити господарські операції з обліку руху запасних частин і автомобільних шин у таблиці 1 та обліку руху паливно-мастильних матеріалів у таблиці 2. Вихідні дані:

Таблиця 1

Облік руху запасних частин і автомобільних шин

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
1	Отримано від постачальника запасні частини (шини)			9 000,00
2	Нараховано податковий кредит із ПДВ			1 800,00
3	Запасні частини, використані для ремонту автомашин			5 000,00
4	Проведені відрахування до резерву на відновлення шин			800,00
5	Пред'явлена претензія постачальникові за неякісні шини			200,00
6	Списано вартість ремонту шини			300,00
7	Списано вартість шин, встановлених замість зношених			500,00
8	Передача шин в експлуатацію			900,00

Таблиця 2

Облік руху паливно-мастильних матеріалів

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
1	Отримано від постачальника бензину для автомобілів			9 000,00
2	Нараховано податковий кредит із ПДВ			1 800,00
3	Бензин залито до баку автомобіля (підзвіт водія)			8 000,00
4	Залито до баку автомобіля бензин від сторонньої АЗС			1 000,00
5	Видано водієві талони на бензин			800,00
6	Одержано бензину на АЗС за талони			800,00
7	Списано вартість використаного бензину за нормами			9 300,00
8	Списано вартість використаного бензину понад норму на фінансові результати			350,00
9	Списано вартість використаного бензину понад норму за рахунок матеріально відповідальної особи (водія)			150,00

Ситуаційне завдання 6

Визначити фінансовий результат від роботи автотранспорту, якщо автопідприємство протягом місяця отримало дохід від надання автопослуг на суму 63 000,00 грн (з ПДВ). Протягом цього ж звітного періоду підприємство понесло витрати, пов'язані з надання авто послуг: паливо – 7 000,00 грн, заробітна плата водіїв – 11 000,00 грн, нарахування ЄСВ – ?, амортизація автомобілів – 5 000,00 грн, запасні частини – 5 600,00 грн, адміністративні витрати – 7 500,00 грн, витрати на збут – 4 000,00 грн. Крім того, АТП отримано штраф від замовника за простій автотранспорту на суму 3 500,00 грн.

Ситуаційне завдання 7

ТОВ «АВС» надало послуги з перевезення вантажу підприємству «ПКС» на суму 15 000,00 грн з ПДВ. Заробітна плата водія склала 2 000,00 грн, витрати на паливно-мастильні матеріали склала 3 000,00 грн. Відобразити в бухгалтерському обліку господарські операції, які мали місце на ТОВ «АВС» та вказати первинні документи, на підставі яких здійснювалися операції.

Ситуаційне завдання 8

АТП здійснило перевезення вантажів на суму 60 000,00 грн з оплатою після перевезення і на суму 18 000,00 грн за передоплатою. Витрати: заробітна плата – 20 000,00 грн, паливно-мастильні матеріали – 10 000,00 грн, адміністративні витрати – 2 000,00 грн, інші прямі витрати – 3 000,00 грн. Зробити необхідні бухгалтерські проведення.

Ситуаційне завдання 9

АТП отримало з каси автовокзалу за продаж квитків на перевезення пасажирів 96 000,00 грн. Страховий збір, включений до вартості квитків, становить 600,00 грн. Витрати АТП становлять 75 000,00 грн. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку зазначені операції, визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 10

Станцією технічного обслуговування АТП проведено ремонт автомобільних шин у ремонтному цеху. Послуги з ремонту становлять 400,00 грн. Для ремонту автомобільних шин використано матеріали на суму 500,00 грн, зі складу для ремонту були передані автомобільні шини на суму 1 000,00 грн. Загальновиробничі витрати склала 150,00 грн. Працівникам, які проводили ремонт, була нарахована заробітна плата в сумі 500,00 грн. Після ремонту автомобільні шини були передані на склад у підзвіт. Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Тема 4. Особливості обліку в торгівлі

Ситуаційне завдання 1

Підприємством оптової торгівлі на умовах попередньої оплати за договором купівлі-продажу придбано товари на суму 9 000,00 грн, у тому числі ПДВ – 1 500,00 грн. Крім того, здійснено попередню оплату автотранспортному підприємству за транспортні послуги з перевезення товару в сумі 240,00 грн, у тому числі ПДВ – 40,00 грн. Товар доставлено й оприбутковано на склад.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку підприємства оптової торгівлі.

Ситуаційне завдання 2

За договором купівлі-продажу на банківський рахунок торговельного підприємства від покупця надійшла попередня оплата за товар. Договірна вартість товару становить 18 000,00 грн, у тому числі ПДВ – 3 000,00 грн. Відвантажено товар, облікова вартість якого, за даними бухгалтерського обліку, становить 13 500,00 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 3

Оптовим підприємством на умовах наступної оплати придбана партія товару вартістю 60 000,00 грн (у т. ч. ПДВ) у кількості 650 одиниць. Для доставки товару на склад підприємство уклало договір з автотранспортним підприємством. Послуги по транспортуванню товару склали 2 400,00 грн (у т. ч. ПДВ). Протягом місяця реалізовано 500 одиниць товару на умовах передоплати за 51 000,00 грн. Використовуючи прямий метод розподілу транспортних витрат, визначити собівартість реалізованих товарів. Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 4

Підприємством оптової торгівлі за договором купівлі-продажу придбано партію шампанського у заводу шампанських вин. Вартість договору становить 6 000,00 грн, у тому числі ПДВ – 1 000,00 грн. У звітному періоді торговельним підприємством частину придбаного шампанського було продано. Виручка від реалізації склали 5 280,00 грн, у тому числі ПДВ – 88,000 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку торговельного підприємства.

Ситуаційне завдання 5

У вересні 20XX р. підприємство А, що займається оптовою торгівлею, одержало від постачальника – підприємства Б товар. Згідно з накладною вартість товару склала 3 600,00 грн, у тому числі ПДВ – 600,00 грн. Протягом вересня частину товару на суму 1 800,00 грн, у тому числі ПДВ – 300,00 грн, було реалізовано на умовах подальшої оплати.

Станом на 1 жовтня 20XX р. в підприємства А значаться:

- заборгованість перед підприємством Б (постачальником) у розмірі 3 600,00 грн (сальдо за кредитом субрахунку 631);
- залишок товару, одержаного від підприємства Б, на суму 2 000,00 грн (сальдо за дебетом субрахунку 281).

У жовтні підприємство А погасило частину боргу підприємству Б у розмірі 1 200,00 грн і реалізувало залишок товару, одержаного від підприємства Б на умовах передоплати. Обсяг реалізації склав 3 000,00 грн, у тому числі ПДВ – 500,00 грн.

Станом на 1 жовтня 20XX р. проведено інвентаризацію, в результаті якої виявлено надлишки товару на суму 65,00 грн.

Відобразити в бухгалтерському обліку операції з:

- 1) придбання товару;
- 2) оприбуткування надлишків;
- 3) погашення боргу;
- 4) реалізації товару.

Ситуаційне завдання 6

Залишок товарів на складі на початок місяця – 350 000,00 грн, ТЗВ на початок місяця – 3 800,00 грн. Надійшло за місяць товарів на суму 600 000,00 грн, ПДВ – 120 000,00 грн. ТЗВ за місяць – 5 000,00 грн, ПДВ – 1 000,00 грн.

Реалізовано товарів за місяць на суму 960 000,00 грн, собівартість реалізованих товарів – 750 000,00 грн. Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 7

Підприємство «Альфа» у травні 20XX р. реалізувало товар загальною вартістю 120 000,00 грн (у тому числі ПДВ – 20 000,00 грн). Собівартість реалізованих товарів становить 70 000,00 грн. У вересні 20XX р. частину товару на загальну суму 3 600,00 грн повернено цьому підприємству, у тому числі ПДВ 600,00 грн. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 8

ТОВ «Альфа» передало безоплатно ТОВ «Бета» товари балансовою вартістю 10 000,00 грн. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 9

Інвестор ТОВ «Альфа» передає ТОВ «Бета» товари справедливою вартістю 600 000,00 грн як внесок до статутного капіталу, собівартість яких 450 000,00 грн. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 10

Підприємство оптової торгівлі всім своїм покупцям надає знижку в розмірі 5 % від загальної суми договору постачання якщо розрахунок за таким договором здійснюється протягом трьох банківських днів. Покупець виконав умови продавця та оплатив у вказаний термін вартість отриманого товару на суму 24 000,00 грн (у т. ч. ПДВ) та отримав знижку в розмірі 1 200,00 грн. Надана знижка буде врахована при оплаті наступної партії. Собівартість реалізованого товару в обліку продавця складає 15 000,00 грн. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 11

На підприємстві оптової торгівлі виявлене псування товару, внаслідок чого товар цілком втратив свої якості і підлягає списанню. Первісна вартість зіпсованого товару 2 000,00 грн. Винна особа не встановлена.

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 12

На підприємство роздрібною торгівлі надійшов товар: пастила в кількості 100 кг і зефір у кількості 150 кг (10 ящиків). У документах постачальника зазначено:

ціна 1 кг пастили – 3,60 грн, у тому числі ПДВ – 0,60 грн;

ціна 1 кг зефіру – 4,80 грн, у тому числі ПДВ – 0,80 грн;

ціна тари (незворотної) за одиницю – 4,20 грн, у тому числі ПДВ – 0,70 грн.

Транспортні витрати склали 60,00 грн, у тому числі ПДВ – 10,00 грн.

Норми природного убутку при транспортуванні – 0,06 % від загальної маси товару. На придбані товари нараховано торговельну націнку в сумі 250,00 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 13

Підприємство роздрібної торгівлі придбало на умовах попередньої оплати в постачальника товар у кількості 600 кг за ціною 27,00 грн, у тому числі ПДВ – 4,5 грн, за 1 кг.

Витрати на транспортування склали 360,00 грн, у тому числі ПДВ – 60,00 грн.

На товар, що надійшов, нараховано торговельну націнку в сумі 3 450,00 грн.

Відобразити господарські операції з одержання товару в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 14

Використовується умова попереднього прикладу, враховуючи, що під час приймання виявлено нестачу 35 кг товару на суму 945,00 грн (у тому числі ПДВ – 157,5 грн) з вини експедитора торговельного підприємства, до якого було пред'явлено претензію до відшкодування збитків.

Відобразити в обліку надходження товару.

Ситуаційне завдання 15

За даними бухгалтерського обліку, у підприємства роздрібної торгівлі на початок місяця значаться залишки товару на суму 286,00 грн, у тому числі суму торговельної націнки – 28,60 грн.

Протягом місяця було придбано товар: печиво – 100 кг і цукерки – 150 кг за ціною:

1 кг печива – 3,60 грн, у тому числі ПДВ – 0,60 грн;

1 кг цукерок – 4,80 грн, у тому числі ПДВ – 0,80 грн;

вартість тари (незворотної) за одиницю – 4,20 грн, у тому числі ПДВ – 0,70 грн, кількість – 10 ящиків.

Транспортні витрати склали 60,00 грн, у тому числі ПДВ – 10,00 грн.

Норми природного убутку при транспортуванні – 0,06 % від загальної ваги товару. На придбані товари нараховано торговельну націнку в сумі 250,00 грн.

Протягом місяця було продано товару на суму 570,00 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 16

За даними бухгалтерського обліку, на початок звітного періоду на підприємстві роздрібної торгівлі значиться залишок товару на суму 12 000,00 грн, первісна (купівельна) вартість товару становить 8 000,00 грн, сума торговельної націнки – 4 000,00 грн.

Протягом звітного періоду підприємством роздрібної торгівлі було придбано товар на суму 15 600,00 грн, у тому числі ПДВ – 2 600,00 грн, на який було нараховано торговельну націнку в сумі 5 000,00 грн.

За звітний період реалізовано покупцям товари на суму 19 800,00 грн. Протягом цього ж звітнього періоду на підприємство роздрібною торгівлі покупцем (платником ПДВ) було повернуто товар, придбаний у попередньому звітному періоді. Вартість повернутого товару – 600,00 грн, у тому числі ПДВ – 100,00 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 17

Унаслідок поломки холодильної камери на підприємстві роздрібною торгівлі зіпсувався товар на суму 250,00 грн, включаючи торговельну націнку, визначену розрахунковим шляхом, у сумі 62,50 грн.

Облік товару на підприємстві ведеться в продажних цінах.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 18

Підприємство роздрібною торгівлі «Електровал» реалізує електротовари із використанням банківських платіжних карток. Обсяг реалізації товарів, за які покупці розраховувались банківськими платіжними картками, становить 48 000,00 грн, у т. ч. ПДВ – 8 000,00 грн. Розмір комісійної винагороди банку – 2 %. Сума торгової націнки на реалізовані товари записи: складає 18 560,00 грн.

ТЗВ обліковуються в первісній вартості товарів. Відобразити операції в обліку та визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 19

Підприємство роздрібною торгівлі «Аякс» продає товари поштою на умовах передоплати. Вартість реалізації товару – 960,00 грн, у т. ч. ПДВ – 160,00 грн. Собівартість реалізованих товарів склала 500,00 грн. Послуги пошти з доставки оплачує продавець після отримання коштів у порядку безготівкових розрахунків. Вартість цих послуг поштового відділення – 48,00 грн, у т. ч. ПДВ – 8,00 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 20

Підприємство роздрібною торгівлі «Пузанчик» – платник ПДВ реалізує товари через інтернет-магазин. Покупець здійснив передоплату за замовлений в інтернет-магазині товар у сумі 500,00 грн, крім того, ПДВ – 100,00 грн на банківський рахунок підприємства. Собівартість товару становить 400,00 грн. Товар зі складу підприємства передано кур'єру для доставки покупцю. Після цього товар доставлено кур'єром покупцю. Вартість послуг кур'єра 30,00 грн. Відобразити операції в обліку.

Ситуаційне завдання 21

Підприємство роздрібної торгівлі «Коломия» реалізує електротовари. За наказом керівника у жовтні проведений сезонний розпродаж кондиціонерів. Сума визнаного доходу від реалізації товарів за цінами продажу становить 72 000,00 грн, при цьому сума торгової націнки на них – 21 800,00 грн. Товари реалізовані у звітному місяці, сума наданої знижки склала 11 800,00 грн. Відобразити операції в обліку.

Ситуаційне завдання 22

У процесі інвентаризації в магазині встановлено нестачу товарів за обліковими цінами 340,00 грн. Середній відсоток торгової націнки 17,05 %. Згідно з розрахунком природний убуток у цінах придбання 85,00 грн. Середній відсоток ТЗВ – 0,65 %.

Визначити та відобразити в обліку результати інвентаризації.

Ситуаційне завдання 23

Між підприємствами А та Б укладено договір комісії. Згідно з умовами договору підприємство А (комітент) доручає підприємству Б (комісіонеру) продати товар за вартістю, зазначеною комітентом, – 24 000,00 грн, у тому числі ПДВ –4 000,00 грн. Крім того, договором передбачено комісійну винагороду в розмірі 5 % вартості товару, суму якого комісіонер отримає з виручки за проданий товар. Після продажу товару комісіонер перераховує на банківський рахунок комітента грошові кошти в сумі, що дорівнює вартості товару, за вирахуванням суми комісійної винагороди. За даними бухгалтерського обліку підприємства А, балансова вартість товару становить 15 000,00 грн. Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку підприємств А та Б.

Тема 6. Облік діяльності готелів

Ситуаційне завдання 1

Готель придбав ліцензію терміном на п'ять років з оплатою за її видачу 255,00 грн. Оплачено сертифікацію готельних послуг – 300,00 грн.

Відобразити в обліку господарські операції з надання готельних послуг.

Ситуаційне завдання 2

Готель у курортній зоні придбав ліцензію; органом ліцензування є місцевий орган влади. Оплачено сертифікацію готельних послуг – 200,00 грн. Отримано оплату готельних послуг під час поселення від 20 осіб у сумі 15 000,00 грн (у т. ч. ПДВ).

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку доходів та витрат від надання готельних послуг.

Ситуаційне завдання 3

Вартість готельних послуг у курортній зоні за місяць становить 30 000,00 грн. (без ПДВ). Послуги оплачено під час поселення. Кількість осіб, що поселилися – 10. Витрати готелю:

- витрачено миючих засобів – 350,00 грн;
- нараховано заробітну плату – 10 000,00 грн;
- здійснено нарахування ЄСВ – (визначити самостійно);
- амортизація номерного фонду – 2 000,00 грн;
- амортизація інвентарю – 200,00 грн;
- борг за комунальні послуги нараховано та оплачено – 500,00 грн;
- передано в експлуатацію постільну білизну – 400,00 грн.

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку доходів та витрат від надання готельних послуг.

Ситуаційне завдання 4

У готелі «Гостевія» надано готельних послуг на суму 120 000,00 грн (з ПДВ). Протягом звітного періоду здійснені такі господарські операції:

- оприбутковано формений одяг на суму 3 600,00 грн у т. ч. ПДВ;
- придбано і встановлено кондиціонер вартістю 5 400,00 грн;
- придбано постільні речі на суму 4 800,00 грн у т. ч. ПДВ;
- придбано постільну білизну на суму 2 400,00 грн у т. ч. ПДВ;
- придбано миючі засоби на суму 960,00 грн у т. ч. ПДВ;
- передано в експлуатацію постільну білизну на суму 1 600,00 грн; постільні речі на суму 3 000,00 грн з нарахуванням амортизації у розмірі 50 %.

Крім того, нараховано витрати готелю, які складаються з:

- нарахованої заробітної плати – 20 000,00 грн;
- відрахувань до фонду соціального страхування (визначити самостійно);
- нарахованої амортизації інвентарю – 700,00 грн;
- нарахованої амортизації номерного фонду – 2 100,00 грн;
- оплати комунальних послуг на суму 7 200,00 грн у т. ч. ПДВ;
- оплати послуг зв'язку на суму 144,00 грн у т. ч. ПДВ.

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку доходів та витрат від надання готельних послуг, визначити фінансовий результат діяльності готелю.

Ситуаційне завдання 5

ТОВ «Готель «Колумбус» протягом січня 20XX р. здійснено такі витрати:

- придбано за безготівковим розрахунком і передано в експлуатацію господарський інвентар (вішалки, стільці, посуд, попільнички), постільну білизну та комплекти рушників для готельних номерів на суму 13 000,00 грн, крім того, ПДВ – 2 600,00 грн, усього на суму 15 600,00 грн;
- придбано за безготівковим розрахунком і використано під час щоденного прибирання готельних номерів дезінфікуючі та миючі засоби на суму 5 000,00 грн, крім того, ПДВ – 1 000,00 грн, усього на суму 6 000,00 грн;
- придбано за безготівковим розрахунком і встановлено в готельних номерах шафи для одягу на суму 24 000,00 грн, крім того, ПДВ – 4 800,00 грн, усього на суму 28 800,00 грн;
- понесено комунальні витрати (електроенергія, тепло- та водопостачання) по готельних номерах (на підставі рахунків та відомості розподілу витрат) на суму 6 500,00 грн, крім того, ПДВ – 1 300,00 грн, усього на суму 7 800,00 грн;
- нараховано заробітну плату персоналу, що безпосередньо займається наданням основних послуг готелю (покоївкам, портьє, черговим по поверхах) у сумі 30 000,00 грн, нараховано ЄСВ – ? грн;
- нараховано заробітну плату працівникам пральні на суму 3 000,00 грн, нараховано ЄСВ – ? грн;
- нараховано амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення пральні на суму 1 900,00 грн;
- нараховано заробітну плату адміністративному персоналу на суму 14 000,00 грн та ЄСВ – ? грн;
- нараховано амортизацію основних засобів адміністративного призначення на суму 4 250,00 грн;
- нараховано заробітну плату працівникам відділу реалізації готелю на суму 4 000,00 грн та ЄСВ – ? грн;
- понесено витрати на рекламу готельних послуг, сплачені рекламному агентству, на суму 1 500,00 грн, крім того, ПДВ – 300,00 грн, усього на суму 1 800,00 грн;
- у січні 20XX р. отримано дохід у сумі 13 0000,00 грн, крім того, ПДВ – 26 000,00 грн, усього на суму 156 000,00 грн. Усі кошти надійшли до каси готелю.

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку доходів та витрат від надання готельних послуг, визначити фінансовий результат діяльності готелю.

Ситуаційне завдання 6

ПП «Готель «Хуторок» отримано від гостя при поселенні 31.01.20XX р. попередню оплату за основні готельні послуги, а саме: за проживання в готелі

протягом шести діб у сумі 2 700,00 грн, крім того, ПДВ – 540,00 грн, усього на суму 3 240,00 грн.

Крім того, за одноразове харчування (обід) у ресторані гість сплатив кошти у сумі 350 грн, крім того, ПДВ – 70,00 грн, усього 420,00 грн.

Також під час проживання гість користувався послугою хімчистки, вартість якої становила 30,00 грн, крім того, ПДВ – 6,00 грн, усього на суму 36,00 грн. Суму сплачено під час виїзду. На території, де розташовано готель, введено туристичний збір, ставка якого становить 1 % від бази справляння. Тому під час остаточного розрахунку також сплачено туристичний збір у розмірі 27,00 грн (2 700,00 грн x 1 % : 100 %).

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку доходів та витрат від надання готельних послуг, визначити фінансовий результат діяльності готелю.

Ситуаційне завдання 7

ПП Готель «З ранку до ночі» отримано від гостя попередню оплату за проживання в готелі протягом п'яти діб і надано готельні послуги та харчування рестораном на загальну суму 585,15 грн, у тому числі:

- оплата за наймання номера у готелі – 476 грн (з них: 300 грн – виробнича собівартість);
- вартість дворазового харчування за п'ять днів – 70,5 грн, у тому числі ПДВ – 11,75 грн;
- вартість побутових послуг (прання білизни) – 36,00 грн, у тому числі ПДВ – 6 грн;
- сума за страхування – 2,65 грн.

За ці послуги готелем отримано від гостя попередню оплату в сумі 585,15 грн. Названі послуги надано в повному обсязі.

Д-т 703 Реалізація готельних послуг К-т	
Оборот -	Оборот -

Рис. 1. Побудова рахунку 703 «Реалізація готельних послуг»

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку доходів і витрат від надання готельних послуг, визначити фінансовий результат діяльності готелю. Відобразити схематично на рахунку отримані доходи готелем (рис. 1).

Тема 7. Облік туристичної діяльності

Ситуаційне завдання 1

Туристичне агентство «Вінтур» реалізувало путівку покупцю на суму 4 800,00 грн (без ПДВ). Комісійна винагорода турагента становить 600,00 грн з ПДВ, його витрати становлять 900,00 грн. Відобразити в бухгалтерському обліку господарські операції з реалізації путівки туристичного агентства та визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 2

Туроператор придбав 10 бланків путівок по 10 грн (без ПДВ). Реалізовано 5 путівок, вартість кожної 1 500,00 грн (без ПДВ). Витрати туристичної фірми склали 2 100,00 грн. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції з придбання та реалізації путівок туристичним агентством, визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 3

Туристична фірма «Юність» (резидент України) за посередництвом нерезидента організувала для іноземних туристів тур по Україні. Загальна вартість туру становить 5 000,00 дол. США. Витрати туроператора у зв'язку з формуванням туру становили:

- 1) на проживання та харчування – 13 000,00 грн (крім того, ПДВ 2 600,00 грн);
- 2) на екскурсійне обслуговування, послуги перекладача – 10 000,00 грн (крім того, ПДВ 2 000,00 грн);
- 3) на транспортне обслуговування – 5 000,00 грн (крім того, ПДВ 1 000,00 грн);
- 4) на страхування – 500,00 грн.

Офіційний курс долара США, встановлений Національним банком України, на дату здійснення операції становив 25,0 грн. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку туристичної фірми господарські операції, визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 4

Туроператор, який не має власної матеріальної бази, самостійно сформував тур шляхом укладання відповідних договорів і оплатив вартість послуг:

- 1) пансіонату за проживання туристів – 3 000,00 грн;
- 2) ресторану за організацію харчування туристів – 1 500,00 грн;
- 3) автотранспортному підприємству за перевезення туристів – 900,00 грн;
- 4) спортивному комплексу за організацію спортивних послуг – 500,00 грн;

5) бюро екскурсій – 1 000,00 грн;

б) інші витрати туристичного оператора – 450,00 грн.

Виручка від реалізації туристичного продукту становила 12 800,00 грн.

Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку туроператора, визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 5

Турагентство «Міраж» надало інформаційні послуги (послуги про ціни, якість обслуговування, екскурсійні та розважальні програми). Турист подорожує обраний маршрут та сплачує кошти в сумі 350,00 грн (у т. ч. ПДВ). Собівартість наданих послуг склала 130,00 грн.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку туристичної фірми господарські операції, визначити фінансовий результат.

Тема 8. Облік страхової діяльності

Ситуаційне завдання 1

Страхова компанія 1 лютого 20XX р. уклала договір страхування майна на 1 рік з ПАТ «Інгрес». Початок дії договору страхування 1 березня 20XX р. Страхова сума 500 тис. грн, страховий тариф 2 %. На поточний рахунок страховика страховий платіж (страхова премія) надійшов 25 лютого 20XX р.

Відобразити страхові операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 2

Через страхового посередника укладено договір перестраховання на суму 350 тис. грн, страховий тариф 1,6 %. За укладання договору перестраховання страховому посереднику зараховано та сплачено за послуги 10 % від страхового тарифу.

Відобразити страхові операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 3

Страховий агент уклав 200 договорів майнового страхування на загальну суму 1,2 млн грн за страховим тарифом 1,1 %. Отримана готівка страховим агентом здана до каси страховика. За укладення договорів страхування страховому агенту нарахована заробітна плата у розмірі 9 % від отримання страхових премій.

Відобразити страхові операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 4

Страхова компанія 7 березня 20XX р. уклала договір страхування комерційного ризику за відпущеними без попередньої оплати товарами ПАТ «Мрія» терміном на 1 рік. Страхова сума 320 тис. грн, страховий платіж 8 %. На 40 % страхової суми укладено договір перестрахування з перестраховиком. Кошти від страхувальника надійшли 10 березня 20XX р., перестраховику належна сума перерахована 21 березня 20XX р.

Відобразити страхові операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 5

Підрахувати обороти та вивести залишок по рахунку 904 «Страхові виплати» станом на 01.04.20XX р. на основі наведених даних. Відобразити страхові операції на рахунках бухгалтерського обліку.

а) нараховано страхові суми, що належать до сплати за договорами страхування життя 24 000,00 грн;

б) сплачено з поточного рахунку страхові суми юридичним особам 24 000,00 грн;

в) виплачено з каси страхові суми фізичним особам 2 000,00 грн;

г) повернено страхувальниками надмірно виплачені їм страхові суми 250,00 грн.

8. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Особливості обліку будівельного виробництва

Ситуаційне завдання 1

Зробити необхідні розрахунки та відобразити господарські операції будівельної організації на рахунках бухгалтерського обліку.

1. Прийнято до оплати рахунок постачальника за отримане паливо, в якому значиться:

- вартість палива за ціною придбання – 8 000,00 грн;

- крім того ПДВ – ?

Всього до оплати – ?

2. Прийнято до оплати рахунок АТП за послуги з доставки палива від постачальника за тарифом – 600,00 грн;

- крім того, ПДВ – ?

Всього до оплати – ?

3. Під час приймання палива виявлено нестачу з вини матеріально-відповідальної особи – 350,00 грн.

4. Під час заготівлі та зберігання палива й інших матеріальних цінностей зазнало таких витрат:

- а) нарахована заробітна плата заготівельному апарату – 900,00 грн;
- б) нарахована заробітна плата працівникам складу – 250,00 грн;
- в) здійснено нарахування ЄСВ – ?

Ситуаційне завдання 2

На виконання робіт у процесі будівництва тимчасової споруди відповідно до фізичних обсягів фактичного виконання робіт підприємством списані матеріали на суму 2 500,00 грн та МШП на суму 300,00 грн. Крім цього, підприємство понесло витрати, пов'язані з нарахуванням заробітної плати та відрахуванням ЄСВ робітникам, зайнятим на цих роботах, у сумі відповідно 800,00 грн – суму заробітної плати, суму ЄСВ – розрахувати. Після завершення робіт готовий об'єкт введено в експлуатацію за фактичною собівартістю, на яку нараховується амортизація за прямолінійним методом, виходячи з терміну корисного використання 3 роки. Відобразити в обліку господарські операції зі спорудження тимчасових нетитульних споруд власними силами.

Ситуаційне завдання 3

Підприємство веде будівництво офісу господарським способом. На початку будівництва були витрачені кошти на зведення огорожі навколо об'єкта, що будується, у сумі 600,00 грн. Будівництво планується завершити протягом 20 місяців. Для нарахування зносу по огорожі прийняли прямолінійний метод у сумі 30 грн щомісяця. Після завершення будівництва, через 18 місяців, огорожу розібрали й оприбуткували матеріали, сума яких склала 100,00 грн, затрати з розбирання склала 70,00 грн. Відобразити в обліку господарські операції, пов'язані із введенням в експлуатацію та ліквідацією тимчасової нетитульної споруди господарським способом.

Ситуаційне завдання 4

Зробити необхідні розрахунки, скласти бухгалтерські проведення до таких господарських операцій за звітний квартал.

1. Списані витрачені будівельні матеріали за обліковими цінами 50 000,00 грн;

2. Списані транспортно-заготівельні витрати на використані матеріали (середній % транспортно-заготівельних витрат – 12) – ?;

3. Нарахована основна заробітна плата робітникам за виконання будівельно-монтажних робіт – 12 000,00 грн;
4. Списані витрати на утримання й експлуатацію будівельних машин і механізмів – 25 000,00 грн;
5. Списані накладні витрати – 10 000,00 грн;
6. Прийнято до оплати рахунок субпідрядної організації за виконані будівельно-монтажні роботи – 30 000,00 грн;
7. Списана собівартість зданого в експлуатацію об'єкта – ?
8. Виставлено рахунок замовнику за зданий об'єкт – 200 000,00 грн (у т. ч. ПДВ);
9. Надійшли на поточний рахунок гроші за зданий об'єкт – ?;
10. Списаний фінансовий результат від реалізації будівельного об'єкта – ?

Ситуаційне завдання 5

Скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки з обліку витрат на експлуатацію будівельних машин і механізмів.

1. Прийнято до оплати рахунок енергозбуту за електроенергію, яка використана для роботи будівельних машин і механізмів – 5 000,00 грн;
2. Витрачені мастильні матеріали для роботи будівельної техніки за планово-розрахунковими цінами – 600,00 грн;
3. Нарахована заробітна плата робітнику за експлуатацію та обслуговування будівельних машин і механізмів – ?
4. Здійснено нарахування ЄСВ – ?
5. Нарахована амортизація будівельних машин і механізмів – 200,00 грн;
6. Списані витрати на поточний ремонт будівельних машин і механізмів у межах встановлених норм – 460,00 грн;
7. Нарахована орендна плата за використання взятих в оперативну оренду будівельних машин (у т. ч. ПДВ) – 1 200,00 грн;
8. Списані витрати на експлуатацію будівельних машин і механізмів, які протягом звітного періоду використовували на трьох об'єктах (об'єкт № 1, об'єкт № 2, об'єкт № 3).

Будівельні машини і механізми на об'єктах відпрацювали:

- об'єкт № 1 – 140 маш.-год;
- об'єкт № 2 – 280 маш.-год;
- об'єкт № 3 – 220 маш.-год.

Ситуаційне завдання 6

Скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки з обліку накладних витрат.

1. Нарахована заробітна плата адміністративно-управлінському персоналу будівельного управління – 25 000,00 грн;
2. Нарахована заробітна плата сторожовій охороні будівельних майданчиків – 3 000,00 грн;
3. Здійснено нарахування ЄСВ – ?
4. Списані витрати на відрядження адміністративно-управлінського персоналу – 280 грн;
5. Нарахований знос тимчасових (нетитульних) споруд – 420,00 грн;
6. Списані видані будівельникам спецодяг і спецвзуття – 600,00 грн;
7. Акцептовано рахунок АТП за послуги з вивезення сміття з будівельних майданчиків (у т. ч. ПДВ) – 300,00 грн;
8. Оплачено банку послуги з касового обслуговування будівельної організації – 1000,00 грн;
9. Акцептовано й оплачено рахунок технічного університету за підготовку і перепідготовку кадрів (у т. ч. ПДВ) – 360,00 грн;
10. Списані й розподілені накладні витрати між будівельними та монтажними роботами пропорційно до нормативної величини – ?
Норматив накладних витрат на будівельні роботи – 20 %.
Норматив накладних витрат на монтажні роботи – 80 %.

Ситуаційне завдання 7

Скласти бухгалтерські проведення, зробити необхідні розрахунки з обліку накладних витрат.

1. Будівельна організація придбала ліцензію на проведення будівельно-монтажних робіт – 1 000,00 грн;
2. Нарахована орендна плата за придбане в оперативну оренду приміщення адміністративного призначення (у т. ч. ПДВ) – 1 500,00 грн;
3. Нараховані банком відсотки за наданий кредит – 1 200,00 грн;
4. Передані в експлуатацію (на будівельні майданчики) МШП, за якими знос не нараховується – 400,00 грн;
5. Прийнято до оплати рахунок енергозбуту за електроенергію, яка використана для освітлення будівельних майданчиків – 1 000,00 грн;
6. Прийнято до оплати рахунок рекламного агентства за розробку каталогу будівельної продукції (у т. ч. ПДВ) – 3 000,00 грн;
7. Списані витрати на капітальний ремонт складських приміщень у межах встановлених норм – 700,00 грн;
8. Списана вартість канцелярських товарів, бланків обліку і звітності – 150,00 грн;

9. Нарахована амортизація приміщень санітарно-побутового призначення – 200,00 грн;

10. Списати і розподілити накладні витрати між об'єктами будівництва пропорційно до прямих витрат.

Прямі витрати на рахунку «Основне виробництво» становили:

Об'єкти	Матеріали	Основна заробітна плата	Витрати на утримання й експлуатацію машин і обладнання
№ 1	10 000,00	5 000,00	3 000,00
№ 2	15 000,00	2 500,00	4 000,00
Всього	25 000,00	7 500,00	7 000,00

Ситуаційне завдання 8

У серпні 20XX р. ТОВ «Алмаз» заплатило ПП «Тим» за консультаційні послуги аванс у розмірі 1 500,00 грн (у т. ч. ПДВ). У вересні сторони підписали акт наданих послуг на загальну суму 3 000,00 грн (у т. ч. ПДВ), після чого ТОВ «Алмаз» сплатило решту 1 500,00 грн (у т. ч. ПДВ).

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку будівельного підприємства господарські операції за розрахунками з контрагентами за надані послуги.

Тестові завдання

1. Який субрахунок використовується підприємством-забудовником для обліку будівельних матеріалів?

- а) 209;
- б) 205;
- в) 203;
- г) 201.

2. Що у будівництві передбачає договір за ціною «витрати плюс»?

- а) фіксовану тверду договірну ціну загального обсягу робіт за договором підряду або фіксовану ставку за одиницю кінцевої продукції будівництва (м кв, кількість місць тощо);
- б) суму фактичних витрат підрядника на виконання договору підряду та погодженого в договорі прибутку (у вигляді процента від витрат або фіксованої величини);
- в) собівартість будівельно-монтажних робіт;
- г) вартість робіт, виконаних субпідрядниками.

3. Який рахунок містить дані про витрати будівельної організації при будівництві цеху для промислового підприємства?

- а) 23; в) 91;
б) 151; г) 10.

4. Списання вартості програмних засобів, що використані для обробки економічної інформації будівельної фірми, відображають бухгалтерським записом:

- а) Д 92 К 133; в) Д 23 К 133;
б) Д 92 К 10; г) Д 91 К 133.

5. Договори підряду залежно від способу визначення ціни поділяються:

- а) з фіксованою ціною;
б) договори за ціною «витрати плюс»;
в) твердою;
г) з фіксованою ціною та договори за ціною «витрати плюс».

6. Який субрахунок використовується підрядною будівельною організацією для обліку будівельних матеріалів?

- а) 209; в) 203;
б) 205; г) 201.

7. За участю у спорудженні об'єкту виділяють таких учасників:

- а) підрядник та субпідрядник;
б) замовник та забудовник;
в) підрядник та страховик;
г) субпідрядник та забудовник.

8. До робіт із монтажу обладнання відносять:

- а) роботи з облаштування фундаментів та опорних конструкцій під обладнання;
б) роботи з налагодження підведень до обладнання;
в) роботи з довиготовлення, передмонтажної ревізії, усунення дефектів та пошкоджень обладнання;
г) роботи з прибирання прибудинкової території.

9. Тимчасові споруди, пристосування і пристрої належать до:

- а) необоротних активів;
б) оборотних засобів;
в) малоцінних та швидкозношуваних предметів;
г) коштів у розрахунках.

10. Поточний ремонт господарським способом здійснюється на підставі:

- а) дефектних актів;
- б) договору, укладеного з ремонтно-будівельною організацією;
- в) акту виконаних робіт;
- г) накладної.

Тема 2. Облік у сільськогосподарських підприємствах

Ситуаційне завдання 1

Вихід озимої пшениці у радгоспі «Прима» становить 2 100 ц повноцінного зерна та 1 200 ц зерновідходів.

За даними лабораторії, вміст зерна у зерновідходах становить 75 %. Затрати на вирощування (без вартості соломи) склали 312 000,00 грн.

Визначити:

- а) собівартість 1 ц повноцінного зерна;
- б) собівартість 1 ц зерновідходів.

Ситуаційне завдання 2

Визначити собівартість 1 ц стандартних і нестандартних огірків.

Вихідні дані:

- затрати на вирощування огірків становлять 10 000,00 грн;
- отримано 1 820 ц огірків, у т. ч. стандартних – 1 274 ц і нестандартних – 546 ц;
- ціна реалізації 1 ц стандартних огірків – 300,00 грн, нестандартних – 170,00 грн.

Ситуаційне завдання 3

Витрати на вирощування цукрових буряків (без вартості гички) становили 120 000,00 грн. Від урожаю отримано 29 000 ц коренів при плановій собівартості 5,0 грн за 1 ц. Продано заготівельній організації 22 000 ц і залишено для потреб господарства 7 000 ц коренів.

Визначити фактичну собівартість коренів цукрових буряків і списати калькуляційну різницю.

Ситуаційне завдання 4

Зробити необхідні розрахунки та відобразити в обліку господарські операції з виникнення та списання загальновиробничих витрат рослинництва.

1. За звітний місяць у рослинництві здійснено такі загальновиробничі витрати:

- а) нарахована заробітна плата персоналу – 18 000,00 грн;
- б) здійснено нарахування ЄСВ – ?
- в) нарахована амортизація обладнання – 4 000,00 грн;
- г) нарахований знос інструментів загальновиробничого призначення – 800,00 грн.

2. Списані загальновиробничі витрати рослинництва – ?

У процесі списання та розподілу загальновиробничих витрат між житом і пшеницею необхідно врахувати такі дані: витрати на вирощування пшениці склали 20 000,00 грн, на вирощування жита – 30 000,00 грн, вартість насіння жита становить 2 600,00 грн, вартість насіння пшениці – 2 100,00 грн.

Ситуаційне завдання 5

Визначити собівартість 1 ц голови приплоду і 1 ц молока.

Вихідні дані:

- витрати на вирощування молочного стада склали 21 000,00 грн;
- отримано 1 000 ц молока та 14 голів приплоду;
- вартість 1 кормо-дня – 8,00 грн.

Ситуаційне завдання 6

Підприємство реалізувало фрукти за фактичною собівартістю на суму 5 000,00 грн.

Відпускна вартість (за цінами продажу) становить 6 500,00 грн.

Нарахований податок на додану вартість – ?

Списані комерційні витрати – 200,00 грн.

Визначити фінансовий результат від реалізації фруктів та відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 7

Зробити необхідні розрахунки та відобразити в обліку господарські операції.

Реалізовано довгострокові біологічні активи, які оцінюють за первісною вартістю: первісна вартість – 8 100,00 грн, нарахований знос – 700,00 грн, дохід від реалізації – 9 600,00 грн з ПДВ.

Ситуаційне завдання 8

Зробити необхідні розрахунки та відобразити в обліку господарські операції. Переведено довгострокові біологічні активи первісною вартістю 5 000,00 грн, знос – 400,00 грн до групи активів, які обліковують за справедливою вартістю; ця вартість становить 4 500,00 грн.

Ситуаційне завдання 9

Зробити необхідні розрахунки та відобразити в обліку господарські операції.

Придбано робочу худобу вартістю 6 000,00 грн без ПДВ, транспортні витрати – 330,00 грн без ПДВ. Оприбутковано приплід молодняку, витрати на вирощування якого становили 1 900,00 грн, а справедлива вартість – 2 200,00 грн.

Ситуаційне завдання 10

СТОВ «Мрія» реалізувало ТОВ «Прогрес» п'ять голів продуктивної худоби та яблуневий сад. Балансова вартість худоби становила 7 000,00 грн за справедливою вартістю. Вартість продажу худоби – 12 000,00 грн (у т. ч. ПДВ). Балансова вартість яблуневого саду становила 25 000,00 грн (за первісною вартістю), накопичена амортизація 8 000,00 грн. Вартість продажу яблуневого саду – 24 000,00 грн (у т. ч. ПДВ). Зробити необхідні розрахунки та відобразити в обліку господарські операції.

Тестові завдання

1. Яким записом відображається безоплатне надходження поточних біологічних активів:

- а) Д-т 21 К-т 63;
- б) Д-т 21 К-т 718;
- в) Д-т 21 К-т 748;
- г) Д-т 21 К-т 711.

2. Яким записом відображається переведення поточних біологічних активів в основне стадо:

- а) Д-т 155 К-т 21; Д-т 16 К-т 15;
- б) Д-т 152 К-т 21; Д-т 16 К-т 15;
- в) Д-т 15 К-т 16;
- г) Д-т 162 К-т 152.

3. На якому рахунку обліковується сільськогосподарська продукція, придбана зі сторони:

- а) 27;
- б) 20;
- в) 26;
- г) 28.

4. У сільськогосподарському виробництві знаходження приплоду молодняку продуктивної рогатої худоби відображається на дебету бухгалтерському рахунку:

- а) 21 «Тварини на вирощуванні та відгодівлі»;
- б) 107 «Робоча і продуктивна худоба»;

- в) 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»;
- г) 155 «Формування основного стада».

5. Які витрати не включають до первісної вартості довгострокових біологічних активів, а відносять до витрат періоду:

- а) фінансові витрати;
- б) ціна придбання;
- в) суми ввізного мита;
- г) суми ПДВ.

6. Протягом поточного року продукція тваринництва списується на рах. 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»:

- а) за фактичною собівартістю минулого періоду;
- б) за договірними цінами покупця;
- в) за плановою собівартістю;
- г) за фактичною собівартістю поточного року.

7. Бухгалтерський запис: Д 901 «Собівартість реалізованої готової продукції» К 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва» означає:

- а) спожита продукція для власних потреб;
- б) реалізована продукція покупцеві;
- в) списана собівартість продукції;
- г) передана готова продукція у виробництво.

8. Списання вартості насіння на посіви відображається записом:

- а) Д 23 К 208;
- б) Д 23 К 201;
- в) Д 23 К 13;
- г) Д 23 К 203.

9. Як враховуються витрати зі страхування ризику транспортування основних засобів при їх придбанні сільськогосподарським підприємством?

- а) у складі первинної вартості;
- б) у складі загальновиробничих витрат;
- в) відносяться на збільшення збитків;
- г) не враховуються в обліку.

10. Витрати матеріалів для пакування готової продукції на складі включаються до складу:

- а) витрат на збут;
- б) витрат на виробництво готової продукції;
- в) загальновиробничих витрат;
- г) всі відповіді правильні.

Тема 3. Облік в автотранспортних підприємствах

Ситуаційне завдання 1

АТП-87564 оплачено бензин А-95 АЗС «Міраж» згідно з рахунком на суму 116 000,00 грн (крім того ПДВ). Видано паливо для експлуатації автомобілів на суму 35 000,00 грн. Відобразити господарські операції з придбання та витрачання запасів у бухгалтерському обліку та вказати первинні документи.

Ситуаційне завдання 2

АТП здійснило перевезення вантажу вагою 3 т і виставило рахунок замовнику на 6 000,00 грн (у т. ч. ПДВ). Витрати бензину становлять 1 000,00 грн.

Відобразити господарські операції з надання послуг перевезення в бухгалтерському обліку та вказати первинні документи.

Ситуаційне завдання 3

АТП отримало з каси автовокзалу за продаж квитків на перевезення пасажирів 96 000,00 грн. Витрати АТП становлять 75 000,00 грн.

Відобразити господарські операції з надання послуг у бухгалтерському обліку та визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 4

АТП здійснило перевезення вантажу на суму 60 000,00 грн з оплатою після перевезення та на суму 18 000,00 грн за попередньою платою.

Витрати АТП склали:

- зарплата – 20 000,00 грн,
- паливно-мастильні матеріали – 10 000,00 грн,
- адміністративні витрати – 2 000,00 грн,
- інші прямі витрати – 3 000,00 грн.

Відобразити господарські операції з надання послуг у бухгалтерському обліку та визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 5

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку списання автотранспортного об'єкта в разі ліквідації у таблиці 1.

Таблиця 1

Облік списання автотранспортного об'єкта в разі ліквідації

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
1	Списано суму зносу автомобіля, що ліквідується			3 800,00
2	Списано залишкову вартість автомобіля, що ліквідується			200,00
3	Зменшено податковий кредит із ПДВ на недоамортизовану частину автомобіля (методом «сторно»)			(40,00)
				40,00
4	Списано витрати з ліквідації об'єкта			100,00
5	Оприбутковано запчастини від ліквідації об'єкта			800,00
6	Списано на фінансовий результат доходи від ліквідації автомобіля			800,00
7	Списано на фінансовий результат втрати від ліквідації автомобіля			340,00

Ситуаційне завдання 6

Відобразити господарські операції з придбання автомобіля за плату у бухгалтерському обліку (таблиця 2).

Таблиця 2

Облік придбання автомобіля за кошти

Зміст господарської операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1. Сплачено вартість автомобіля на умовах попередньої оплати	300 000,00		
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	?		
3. Сплачено витрати з доставки	2 400,00		
4. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	?		
5. Отримано вантажний автомобіль від постачальника	?		
6. Списано суму ПДВ	?		
7. Здійснено взаємозалік заборгованостей	?		
8. Включено вартість доставки до початкової вартості автомобіля	?		
9. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ у вартості отриманих послуг з доставки	?		
10. Відображено взаємозалік заборгованостей	?		
11. Нараховано й сплачено суму страхових платежів зі страхування ризиків доставки	600,00 ?		
12. Нараховано й сплачено за реєстрацію	500,00 ?		
13. Введено автомобіль до експлуатації	?		

Ситуаційне завдання 7

Відобразити господарські операції з безоплатного отримання автомобіля в бухгалтерському обліку (таблиця 3).

Таблиця 3

Облік безоплатного одержання автомобіля

Зміст господарської операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1. Сплачено витрати з доставки	1 500,00		
2. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	?		
3. Безоплатно отримано автомобіль за справедливою вартістю	25 000,00		
4. Відображено збільшення додаткового капіталу	25 000,00		
5. Включено вартість доставки до початкової вартості автомобіля	?		
6. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ у вартості отриманих послуг із доставки	?		
7. Відображено взаємозалік заборгованостей	?		
8. Введено автомобіль до експлуатації	?		

Ситуаційне завдання 8

Відобразити господарські операції з одержання автомобіля як внеску до статутного капіталу у бухгалтерському обліку (таблиця 4).

Таблиця 4

Відображення у бухгалтерському обліку одержання автомобіля як внеску до статутного капіталу

Зміст господарської операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1. Створено статутний капітал	500 000,00		
2. Отримано автомобіль від засновника як частина внеску до статутного капіталу	100 000,00		
3. Сплачено витрати з доставки	4 500,00		
4. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	?		
5. Включено вартість доставки до первісної вартості автомобіля	?		
6. Відображено суму податкового кредиту з ПДВ у вартості отриманих послуг з доставки	?		
7. Відображено взаємозалік заборгованостей	?		
8. Введено автомобіль до експлуатації	?		

Ситуаційне завдання 9

Відобразити господарські операції з придбання автомобіля у кредит в бухгалтерському обліку (таблиця 5).

Таблиця 5

Відображення у бухгалтерському обліку одержання легкового автомобіля у кредит

Зміст господарської операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1. Отримано кредит у банку для покупки автомобіля	120 000,00		
2. Відображено представлені банку гарантії у вигляді застави	120 000,00		
3. Перераховано оплату постачальнику за автомобіль	120 000,00		
4. Оприбутковано автомобіль від постачальників (для легкового автомобіля з урахуванням суми ПДВ, для вантажівки окремо відображається податковий кредит з ПДВ)	120 000,00		
5. Нараховано й сплачено збір на обов'язкове пенсійне забезпечення	?		
6. Нараховано й сплачено за реєстрацію	430,00		
7. Введено автомобіль до експлуатації	124 030,00		
8. Нараховано відсотки за фінансовим кредитом за квартал (18 % : 4 квартали)	5 400,00		
9. Сплачено відсотки за фінансовим кредитом за квартал	5 400,00		
10. Довгостроковий кредит банку переведено у поточну заборгованість (60 000 грн – у першому році користування кредитом, 60 000 грн – у другому році користування кредитом)	120 000,00		
11. Перераховано банку грошові кошти для погашення основної суми боргу за кредитом за весь термін	120 000,00		
12. При погашенні кредиту списують із позабалансового рахунка представлені банку гарантії у вигляді вартості застави за майно	120 000,00		

Ситуаційне завдання 10

Визначити фінансовий результат від роботи автотранспорту, якщо автопідприємство впродовж місяця отримало доходу від надання автопослуг на суму 50 000,00 грн (без ПДВ). Впродовж цього ж звітного періоду підприємство понесло такі витрати, пов'язані з надання авто послуг: паливо – 6 000,00 грн, заробітна плата водіїв – 12 000,00 грн, ЄСВ – ?, амортизація автомобілів – 3 600,00 грн,

запасні частини – 4 000,00 грн, адміністративні витрати – 7 000,00 грн, витрати на збут – 5 000,00 грн.

Тестові завдання

1. Надходження запасних частин від ліквідації автотransпортних засобів відображають в обліку:

а) Д-т 203	К-т 719;	в) Д-т 207	К-т 631;
б) Д-т 207	К-т 746;	г) Д-т 209	К-т 104.

2. Нарахування заборгованості за послуги транспортного підприємства за транспортування сировини відображають в обліку записом:

а) Д-т 201	К-т 685
Д-т 641	К-т 685;
б) Д-т 93	К-т 631
Д-т 641	К-т 631;
в) Д-т 92	К-т 685
Д-т 641	К-т 685;
г) Д-т 285	К-т 631
Д-т 641	К-т 631.

3. Під час надходження на автотransпортне підприємство запасні частини оцінюють за:

а) ринковою вартістю;	в) середньозваженою вартістю;
б) справедливою вартістю;	г) первісною вартістю.

4. Дохід від наданих послуг автотransпортним підприємством відображається:

а) Д-т 719	К-т 361;	в) Д-т 902	К-т 701;
б) Д-т 701	К-т 631;	г) Д-т 361	К-т 703.

5. Витрати з технічного обслуговування транспортних засобів від ображаються:

а) Д-т 66	К-т 93;	в) Д-т 20	К-т 92;
б) Д-т 23	К-т 91;	г) Д-т 91	К-т 23.

6. Зарахування виручки від продажу квитків АТП через каси автовокзалу відображається бухгалтерським записом:

а) Д 301	К 701;	в) Д 361	К 701;
б) Д 301	К 703;	г) Д 301	К 361.

7. Списання запчастин на капітальний ремонт автотранспорту в обліку відображається:

- а) Д 23 К 207;
- б) Д 23 К 10;
- в) Д 15 К 207;
- г) Д 207 К 23.

8. Який метод нарахування амортизації рухомого складу в бухгалтерському обліку зазвичай обирають на АТП?

- а) виробничий;
- б) прямолінійний;
- в) нормативний;
- г) прискореної амортизації.

9. До прямих матеріальних витрат, що включаються до виробничої собівартості перевезення, належить:

- а) витрати з утримання апарату управління виробничим процесом;
- б) вартість паливо-мастильних та інших матеріалів;
- в) вартість ремонтних послуг сторонніх організацій;
- г) все вищеперераховане.

10. Функціями автотранспортних підприємств є:

- а) самостійне здійснення пасажирських і вантажних перевезень;
- б) сприяння роботі залізничного транспорту з вивезення вантажів зі станції;
- в) заміна у містах і приміських зонах іншого виду транспорту (рейкового, гужового);
- г) усі відповіді правильні.

Тема 4. Особливості обліку в торгівлі

Ситуаційне завдання 1

Підприємство оптової торгівлі одержало від постачальника товар. Згідно з супровідним документом постачальника – товарно-транспортною накладною – кількість товару становить 100 одиниць, а вартість товару – 24 000,00 грн, у тому числі ПДВ – 4 000,00 грн. Транспортні витрати з доставки товару, зазначені в документах постачальника, склали 96,00 грн, у тому числі ПДВ – 16,00 грн. На підтвердження податкових зобов'язань постачальник виписав податкову накладну. Оплату за товар здійснено в наступному звітному періоді.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку підприємства оптової торгівлі.

Ситуаційне завдання 2

Торгове підприємство здійснює оптові закупки та продажі товарів. На початок місяця собівартість залишку товарів на складі (рах. 281) складала 50 000,00 грн, а транспортно-заготівельні витрати (рах. 289) – 1 000,00 грн.

Протягом місяця придбані товари з попередньою оплатою в сумі 120 000,00 грн (у т. ч. ПДВ). Послуги по транспортуванню товару склали 2 400,00 грн (у т. ч. ПДВ). Реалізовано товари з наступною оплатою за 201 000,00 грн (у т. ч. ПДВ), облікова вартість яких 130 000,00 грн. Використовуючи метод розподілу транспортних витрат за середнім відсотком, визначити собівартість реалізованих товарів.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 3

У звітному періоді підприємство здійснювало операції з оптової торгівлі та надавало посередницькі послуги. Товари обліковувалися в купівельних цінах.

За даними бухгалтерського обліку, у звітному періоді реалізовано:

- товарів на суму 12 000,00 грн, у тому числі ПДВ – 2 000,00 грн. Балансова вартість реалізованих товарів – 7 000,00 грн;
- посередницьких послуг на суму 7 200,00 грн, у тому числі ПДВ – 1 200,00 грн. Фактичні витрати за наданими послугами склали 4 000,00 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 4

Оптове торгове підприємство укладає договір купівлі-продажу з продавцем (постачальником) і договір купівлі-продажу з покупцем.

Згідно з договором, продавець зобов'язується поставити покупцеві товар на суму 2 100,00 грн у т. ч. ПДВ – 420,00 грн.

Згідно з договором купівлі-продажу, укладеним з покупцем, вартість товару складає 3 000,00 грн.

Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку:

- а) з участю торговельного підприємства в розрахунках
- б) без участі в розрахунках. Винагорода за організацію транзитного обороту з покупця становить 300,00 грн, а постачальника – 400,00 грн, винагорода надійшла на поточний рахунок оптового підприємства.

Ситуаційне завдання 5

За даними бухгалтерського обліку, залишок товарів на початок місяця на підприємстві роздрібною торгівлі складає 72,00 грн, а первісна (купівельна) вартість товару становить 576 грн, сума торговельної націнки – 144,00 грн.

Протягом місяця підприємством було придбано товари на суму 36 600,00 грн, у тому числі ПДВ – 6 100,00 грн. На придбані товари нараховано торговельну націнку в сумі 9 760,00 грн.

За звітний період підприємством реалізовано товар на суму 39 600,00 грн, у тому числі ПДВ – 6 600,00 грн.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 6

Надійшли товари від постачальників на підприємство роздрібною торгівлі. Вартість товарів, зазначена в супровідних документах постачальника, склала 420,00 грн, у тому числі ПДВ – 70,00 грн. Вартість послуг із транспортування товарів склала 96,00 грн, у тому числі ПДВ – 16,00 грн.

Під час приймання товарів виявлено нестачу з вини постачальника в сумі 84,00 грн, у тому числі ПДВ – 14,00 грн. Складено відповідний акт.

Постачальник визнав свою провину. У цьому ж звітному періоді постачальник погасив пред'явлену йому претензію:

- а) шляхом допоставки товару;
- б) грошовими коштами.

У другому варіанті постачальник виписав розрахунок коригування сум ПДВ.

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.

Ситуаційне завдання 7

Між підприємствами А та Б укладено договір комісії. Згідно з умовами договору підприємство А (комітент) доручає підприємству Б (комісіонеру) продати товар за вартістю, зазначеною комітентом, – 24 000,00 грн, у тому числі ПДВ – 4 000,00 грн. Після виконання договору комітент перераховує на банківський рахунок комісіонера суму комісійної винагороди – 600,00 грн, у тому числі ПДВ – 100,00 грн.

Відобразити операції в бухгалтерському обліку підприємств А та Б.

Ситуаційне завдання 8

Магазин реалізує автомобілі за ціною 180 000,00 (у тому числі ПДВ). Собівартість автомобіля – 80 000,00 грн. Згідно з договором, при придбанні покупцем партії автомобілів, що перевищує п'ять одиниць, надається знижка на таких умовах – 10 % від продажної вартості за умови оплати грошовими коштами протягом 5 днів від дати виставлення рахунку.

Покупець придбав 10 автомобілів на вищезазначених умовах. Продукція покупцю відвантажена в повному обсязі. Розрахунки за автомобілі відбулись таким чином:

- за два автомобілі були отримані грошові кошти на третій день з дати відвантаження, тобто у період дії знижки;

- за інші автомобілі було оплачено після закінчення періоду дії знижки.
Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 9

Підприємство оптової торгівлі реалізує товари за контрактною вартістю 1 200,00 грн (у тому числі ПДВ – 200,00 грн).

Витрати склали: собівартість товарів – 600,00 грн; адміністративні витрати – 100,00 грн; витрати на збут – 40,00 грн.

Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити фінансовий результат.

Ситуаційне завдання 10

Оптовим торговим підприємством, розташованим у м. Вінниця, одержані парфюмерно-косметичні товари від виробника ТОВ «Парфюм», що знаходиться в цьому ж місті. Витрати по доставці склали 580,00 грн, у т. ч. ПДВ. Під час приймання в упаковках виявлений бій відповідно по одній одиниці туалетної води «Мамзель» і «Троянда». У документах постачальника значиться:

Довідка:

1) ТЗВ враховуються на окремому субрахунку.

2) Податкова накладна надана.

3) Норми втрат парфюмерно-косметичних товарів при транспортуванні, зберіганні і реалізації і Порядок їх застосування, затверджені наказом Міністерства торгівлі СРСР від 24.10.1984 р. № 265. Для підприємств оптової торгівлі, які здійснюють прийомку отриманого товару на «чутливість», «видимість» бою і які отримують товари вітчизняного виробництва від виробників, що розташовані в даному місті, норма втрат становить 0,01 %.

Таблиця 1

Інформація про товари підприємства

Найменування	Од. вим.	Кількість	Кількість місць в упаковці	Вид тари	Ціна за од. (з ПДВ) грн
Вода туалетна «Мамзель»	уп.	300	30	скло	150,00
Вода туалетна «Троянда»	уп.	850	30	скло	80,00
Крем для рук «Ніжність»	уп.	640	40	пласт.	6,20
Шампунь «Кря-кря»	од.	3 750		пласт.	14,90
Ящики картонні	шт.	520		–	1,00

Ситуаційне завдання 11

Фірма «Глобус» веде комісійну торгівлю. Відомо, що за місяць до каси надійшла виручка 25 000,00 грн. Комісійна винагорода складає 20 %. Витрати обороту становлять 1 450,00 грн. Витрати на збут – 500,00 грн.

Визначити фінансовий результат від комісійних операцій. Нарахувати податок на прибуток. Скласти бухгалтерські проведення.

Ситуаційне завдання 12

Підприємство має склад і магазин. На склад надійшли товари від постачальників за покупною вартістю 50 000,00 грн, у тому числі ПДВ. Магазину відпущено для продажу товарів на суму 35 000,00 грн. Торговельна націнка магазину дорівнює 25 %. Виручка магазину склала 27 000,00 грн.

Визначити суму ПДВ і результат від реалізації. Визначити суму податку на прибуток.

Ситуаційне завдання 13

01.04.20XX р. оптовим торговельним підприємством відвантажено товари покупцям згідно з договором купівлі-продажу на суму 120 000,00 грн, у тому числі ПДВ. Собівартість реалізованих товарів – 80 000,00 грн.

Ситуаційне завдання 14

20.04.2004 р. покупцем повернено товарів на суму 6 000,00 грн, у тому числі ПДВ. Відобразити в обліку господарські операції оптового торговельного підприємства і визначити результат основної діяльності за квітень.

Ситуаційне завдання 15

Два підприємства оптової торгівлі, які здійснюють торгівлю запасними частинами, уклали бартерну угоду про обмін товаром групи «запасні частини». Підприємство «Авто» передає товар, балансова вартість якого 20 000,00 грн, підприємству «Швидкість». Балансова вартість товарів у підприємства «Швидкість» – 14 000,00 грн. Договірна вартість відповідає справедливій – 15 000,00 грн, крім того ПДВ – 3 000,00 грн.

Ситуаційне завдання 16

Між магазином «Мрія» і громадянином Петренком О. М. було підписано договір купівлі-продажу холодильника NORД у розстрочку платежу на 6 місяців. Вартість холодильника становить 12 000,00 грн (у т. ч. ПДВ – 2 000,00 грн). Собівартість холодильника – 9 000,00 грн (без ПДВ). Ставка відсотків за корис-

тування розстрочкою становить 24 % річних. У день підписання договору Петренко О. М. здійснив первинний внесок у розмірі 6 000 грн (50 % вартості товару) до каси магазину. Цього ж дня товар було передано споживачеві. За договором погашення боргу починається з наступного місяця. Магазин провів такі розрахунки:

1) суми щомісячного внеску (без урахування відсотків): $(12\ 000 - 6\ 000) : 6 = 1\ 000$ (грн);

2) розмір щомісячних відсотків за користування кредитом: $24 : 12 = 2$ (%);

3) сума відсотків за розстрочку платежу: $6\ 000,00 \times 2\ \% = 120,00$ (грн).

Відобразити операції в обліку.

Ситуаційне завдання 18

Дитячому будинку від підприємства роздрібною торгівлі передані товари як благодійна допомога, вартість яких за ціною придбання 1 000,00 грн, за цінами продажу – 1 500,00 грн, у т. ч. ПДВ. У звітному місяці середній відсоток ТЗВ становить 1,36 %. Відобразити операції в обліку.

Ситуаційне завдання 19

За результатами інвентаризації, оформленими актом-описом, на підприємстві роздрібною торгівлі виявлено товари, що підлягають уцінці. Загальна сума уцінки складає 8 000,00 грн. у тому числі торгова націнка – 3 000,00 грн.

Прийнято рішення зниження цін (уцінку) товарів списати:

- у межах торгової націнки (3 000,00 грн) – на зменшення торгової націнки;
- в сумі ціни придбання (5 000,00 грн) – на витрати звітного періоду (як втрати від знецінення запасів).

Відобразити операції в обліку.

Ситуаційне завдання 20

За результатами інвентаризації, оформленими актом-описом, на підприємстві роздрібною торгівлі виявлено товари, що підлягає уцінці. Загальна сума уцінки складає 8000,00 грн у тому числі торгова націнка – 3000,00 грн.

Прийнято рішення зниження цін (уцінку) товарів списати:

- у межах торгової націнки (3 000,00 грн) – на зменшення торгової націнки;
- в сумі ціни придбання (5 000,00 грн) – на витрати звітного періоду (як втрати від знецінення запасів).

Відобразити операції в обліку:

Облік переоцінки товарів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Відображено зменшення вартості товарів (уцінку):			
	– в межах торгової націнки			
	– в сумі ціни придбання			
2	Списано в кінці звітнього періоду втрати від знецінення запасів на фінансові результати			

Тестові завдання

1. Товарно-транспортна накладна виписується:

- а) вантажовідправником; в) станцією відправлення;
б) вантажоодержувачем; г) станцією призначення.

2. Супровідним документом під час перевезення товарів морським транспортом є:

- а) довіреність;
б) товарно-транспортна накладна;
в) коносамент;
г) комерційний акт.

3. Яким записом відображаються надлишки товарів, виявлені під час інвентаризації?

- а) Д 28 К 719; в) Д 28 К 285;
б) Д 28 К 40; г) Д 28 К 42.

4. Які витрати не відносяться до складу собівартості реалізованих товарів?

- а) адміністративні; в) інші операційні витрати;
б) витрати на збут; г) всі відповіді правильні.

5. Нарахування поточних зобов'язань перед постачальником за одержані товари відображається записом:

- а) Д 281 К 371; в) Д 631 К 281;
б) Д 281 К 631; г) Д902 К631.

6. Податковий кредит із ПДВ за умови сплати постачальнику авансу відображається записом:

а) Д 643	К 644;	в) Д 641	К 644;
б) Д 644	К 643;	г) Д 644	К 631.

7. Визнаний дохід від реалізації товарів оптовим підприємством відображається записом:

а) Д 361	К 702;	в) Д 791	К 702;
б) Д 702	К 361;	г) Д 704	К 701.

8. Податкове зобов'язання з ПДВ за умови, що першою подією є відвантаження товарі із покупцям, відображається записом:

а) Д 702	К 641;	в) Д 643	К 641;
б) Д 702	К 643;	г) Д 641	К 643.

9. Безкоштовне отримання товарів роздрібним підприємством відображається в обліку записом:

а) Д 282	К 361;	в) Д 282	К 791;
б) Д 282	К 702;	г) Д 282	К 718.

10. При надходженні товарів на роздрібне підприємство сума торгової націнки відображається в обліку записом:

а) Д 282	К 641;	в) Д 282	К 631;
б) Д 282	К 285;	г) Д 282	К 902.

Тема 6. Облік діяльності готелів

Ситуаційне завдання 1

Готель придбав ліцензію терміном на п'ять років з оплатою за її видачу 255,00 грн. Оплачено сертифікацію готельних послуг – 300 грн. Зробити бухгалтерські проведення.

Ситуаційне завдання 2

Готель у курортній зоні придбав ліцензію; органом ліцензування є місцевий орган влади. Оплачено сертифікацію готельних послуг – 200,00 грн. Отримано оплату готельних послуг під час поселення від 20 осіб у сумі 15 000,00 грн, у т. ч. ПДВ. Зробити бухгалтерські проведення.

Ситуаційне завдання 3

Вартість готельних послуг у курортній зоні за місяць становить 30 000,00 грн (без ПДВ). Послуги оплачено одразу під час поселення. Кількість осіб, що поселилися, – 10.

Витрати готелю:

- витрачено миючих засобів – 350,00 грн;
- нараховано заробітну плату – 10 000,00 грн;
- здійснено нарахування ЄСВ – (визначити самостійно);
- амортизація номерного фонду – 2 000,00 грн;
- амортизація інвентарю – 200,00 грн;
- борг за комунальні послуги нараховано і оплачено – 500,00 грн;
- передано в експлуатацію постільну білизну – 400,00 грн.

Зробити бухгалтерські проведення.

Ситуаційне завдання 4

У готелі надано готельних послуг на суму 120 000,00 грн, у т. ч. ПДВ. Протягом звітного періоду здійснені такі господарські операції:

- оприбутковано формений одяг на суму 3 600,00 грн, у т. ч. ПДВ;
- придбано і встановлено кондиціонер вартістю 5 400,00 грн;
- придбано постільні речі на суму 4 800,00 грн, у т. ч. ПДВ;
- придбано постільну білизну на суму 2 400,00 грн, у т. ч. ПДВ;
- придбано миючі засоби на суму 960,00 грн, у т. ч. ПДВ;
- передано в експлуатацію:
 - постільну білизну на суму 1 600,00 грн, у т. ч. ПДВ;
 - постільні речі на суму 3 000,00 грн з нарахуванням амортизації у розмірі 50 %.

Крім того, нараховано витрати готелю, які складаються з:

- нарахованої заробітної плати – 20 000,00 грн;
- нарахованого ЄСВ (визначити самостійно);
- нарахованої амортизації інвентарю – 700,00 грн;
- нарахованої амортизації номерного фонду – 2 100,00 грн;
- оплати комунальних послуг на суму 7 200,00 грн, у т. ч. ПДВ;
- оплати послуг зв'язку на суму 144,00 грн, у т. ч. ПДВ.

Зробити бухгалтерські проведення за всіма операціями.

Ситуаційне завдання 5

Вартість готельних послуг у курортній зоні за місяць становить 96 000,00 грн (без ПДВ). Послуги оплачено одразу під час поселення. Кількість осіб, що поселилися – 30. Витрати готелю:

- витрачено миючих засобів – 950,00 грн;
- нараховано заробітну плату – 28 000,00 грн;
- нарахованого ЄСВ – (визначити самостійно);
- амортизація номерного фонду – 6 000,00 грн;
- амортизація інвентарю – 600,00 грн;
- борг за комунальні послуги нараховано та оплачено – 4 500,00 грн;
- передано в експлуатацію постільну білизну – 400,00 грн.

Скласти кореспонденцію рахунків з обліку доходів та витрат від надання готельних послуг.

Ситуаційне завдання 6

За нижченаведеними даними визначити:

1. Суму витрат у розрахунку на одне ліжко-добу за статтями калькуляції.
2. Виробничу собівартість одиниці готельних послуг як суму виробничих витрат на одне ліжко-добу.
3. Повну собівартість одиниці готельних послуг як суму виробничих та позавиробничих витрат на одне ліжко-добу.
4. Суму прибутку в розмірі 35 % від повної собівартості ліжко-добу.
5. Вільну ціну одиниці готельних послуг як суму повної собівартості та прибутку за відсотком рентабельності.
6. Суму ПДВ.
7. Ціну продажу місця у готелі як суму вільної ціни та податку на додану вартість.
8. Структуру ціни місця у готелі (у відсотках до ціни продажу місця).

Вихідні дані:

Розрахунок собівартості та продажної вартості місця у готелі здійснюється з урахуванням 35 040 ліжко-діб.

Таблиця 1

Розрахунок ціни продажу місця у готелі

Код рядка	№ статті калькуляції	Стаття витрат	Загальна сума витрат (грн)	Сума витрат на 1 ліжко-добу (грн)	Питома вага витрат на 1 ліжко-добу (%)
1	2	3	4	5	6
1	1	Матеріальні витрати	1 702 000,00		
2	2	Заробітна плата обслуговуючого персоналу	919 800,00		
3	3	Відрахування ЄСВ	340 326,00		

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4	5	6
4	4	Амортизація основних засобів	735 840,00		
5	5	Електроенергія	73 580,00		
6	6	Водопостачання і каналізація	36 790,00		
7	7	Поточний ремонт	183 960,00		
8	8	Опалення	55 190,00		
9	9	Прання білизни	84 710,00		
10	10	Телефонізація, радіомовлення	7 519,00		
11	11	Інші витрати на утримання будівель, територій	45 500,00		
12	-	<i>Разом виробничі витрати</i>			
13	12	Витрати на утримання апарату управління	72 871,00		
14	13	Інші поза виробничі витрати	35 190,00		
15	-	<i>Повна собівартість</i>			
16	-	Прибуток	-		
17	-	<i>Вільна ціна</i>	-		
18	-	ПДВ 20 %	-		
19	-	<i>Усього ціна продажу 1 місяця</i>	-		

Ситуаційне завдання 7

1. Проведіть необхідні розрахунки і визначте суму витрат.
2. Зробіть записи з відображення витрат у бухгалтерському обліку.

Вихідні дані:

1. За даними табеля обліку використання робочого часу ГК «Садиба» у лютому 200_ р. нарахована заробітна плата працівникам, у т. ч.:

• номерного фонду	20 620,00 грн;
• ремонтно-будівельної служби	5 400,00 грн;
• пральні	3 200,00 грн;
• адміністрації готелю	15 600,00 грн;
• служби маркетингу	8 400,00 грн.
Разом	53 200,00 грн.

2. Зроблено нарахування на фонд оплати праці ГК «Господа» ЄСВ за підрозділами ГК «Садиба» (пункт 1), у тому числі:

• номерного фонду	7 629,00 грн;
• ремонтно-будівельної служби	1 998,00 грн;
• пральні	1 184,00 грн;
• адміністрації готелю	5 772,00 грн;

• служби маркетингу	3 108,00 грн.
Разом нарахування на фонд оплати праці	19 684,00 грн.

3. За даними Звіту про використання коштів, наданих під звіт, головним адміністратором під час відрядження до Латвії (м. Рига), були понесені такі витрати:

• проїзд до місця призначення і назад	3 200,00 грн;
• проживання в готелі	375,00 євро;
• вартість телефонних розмов із головним офісом	15,50 євро;
• добові	840,00 грн.
• Разом	
• сума витрат у національній валюті	грн
• сума витрат в іноземній валюті	євро

Довідка. Аванс на відрядження становив 4 040,00 грн і 400,00 євро.

Курс НБУ на дату видачі авансу – 26,80 грн, а дату подання Звіту – 26,85 грн за 1 євро.

4. Для готельного господарства «Зорі України» ставка плати за землю становить 65 коп./1 м². Загальна площа землі під готельним господарством «Зорі України» – 1 024 м². У вересні 20XX р. витрати з плати за землю розподіляються між виробничими підрозділами готельного комплексу у такій пропорції:

• готель	70 %	грн
• ресторан	22 %	грн
• перукарня	8 %	грн
Разом		грн

5. Готель «Полонина» розташований у гірському районі Закарпатської області. Працює з 1 грудня по 31 березня (зимовий сезон). Згідно з кошторисом на проведення ремонту покрівлі та оновлення інтер'єру загальна вартість робіт, що проводились у квітні (міжсезоння), склала 10 400,00 грн, а саме:

• вартість матеріалів	5 600,00 грн
• нарахована заробітна плата ремонтній бригаді	720,000 грн
• відрахування ЄСВ на фонд оплати праці ремонтної бригади	2 664,00 грн
• орендна плата за використання спеціального обладнання	650,00 грн
• Разом	грн

Тестові завдання

1. Готельна послуга – це:

- а) дії (операції) підприємства з розміщення споживача шляхом надання номера (місця) для тимчасового проживання в готелі, а також інша діяльність, пов'язана з розміщенням та тимчасовим проживанням;
- б) обсяг послуг готелю (проживання, харчування, користування телевізором, холодильником), що включаються до ціни номера (місця) і надаються споживачу згідно з укладеним договором;
- в) обсяг послуг, що не належать до основних послуг готелю, замовляються та оплачуються споживачем додатково за окремим договором (послуги з прання і прасування, надання автостоянки, послуги перукарні, прокат спортивного та туристичного інвентарю тощо).

2. Відповідно до яких норм П(С)БО формуються витрати та доходи, пов'язані з наданням готельних послуг (у тому числі собівартість реалізованих готельних послуг)?

- а) ПСБО 16 та ПСБО 15;
- б) ПСБО 10 та ПСБО 16;
- в) ПСБО 16 та ПСБО 9;
- г) наказу керівника готелю «Про організацію бухгалтерського обліку».

3. Отримання від гостя передоплати за проживання в готелі, надання готельних послуг та харчування рестораном відображається в обліку кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 371 К-т 685;
- б) Д-т 312 К-т 632;
- в) Д-т 301 К-т 681;
- г) Д-т 311 К-т 371.

4. До складу доходів (виручки) від реалізації готелем своїх послуг входять доходи:

- а) від здачі номерів, реалізації послуг громадського харчування (барами, кафе, ресторанами), магазинами, що належать готелю і знаходяться на його території;
- б) підрозділів побутового обслуговування;
- в) пасажирських перевезень, екскурсійної діяльності, бізнес-центрів, телекомунікаційних послуг;
- г) усі відповіді правильні.

5. Якою кореспонденцією рахунків відображають суми, які готель повинен виплатити страховій компанії за медстрахування мешканців, відділу

реєстрації іноземних громадян, за прокат окремих речей та інші послуги, надані іншими сторонніми організаціями?

а) Д-т 28 К-т 685;	в) Д-т 703 К-т 704;
б) Д-т 704 К-т 791;	г) Д-т 631 К-т 704.

6. Хто у процесі поселення в готель заповнює анкету проживаючого під час реєстрації?

а) іноземний громадянин;	в) особа з паспортом;
б) громадянин України;	г) особа, з візитною картою.

7. До складу яких витрат включаються витрати на управління номерним фондом готелю?

а) прямих матеріальних;	в) адміністративних;
б) загальновиробничих;	г) витрат на збут.

8. На який підрозділ готелю припадає найбільша частка його доходів?

- а) дохід від реалізації харчування;
- б) дохід від продажу напоїв;
- в) дохід від здавання приміщень в оренду;
- г) дохід від послуг перукаря.

9. На якому рахунку обліковуються миючі засоби для прибирання в готелях?

а) 22;	в) 28;
б) 20;	г) 26.

10. Яка тривалість операційного циклу в готельній діяльності?

а) 1 рік;	в) 1 тиждень;
б) 1 місяць;	г) 1 день.

Тема 7. Облік туристичної діяльності

Ситуаційне завдання 1

Підприємство «Поділля» придбало для своїх працівників три путівки на відпочинок вартістю 750,00 грн кожна (у т. ч. ПДВ). Путівки було придбано за рахунок підприємства на умовах попередньої оплати.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції, пов'язані з придбанням путівок працівникам за власний рахунок підприємства.

Ситуаційне завдання 2

Підприємство «Поділля» придбало для своїх працівників три путівки на відпочинок вартістю 750,00 грн кожна (у т. ч. ПДВ). Путівки було придбано на

умовах попередньої оплати. При цьому, 70 % вартості путівок оплачує підприємство, а решту – працівники шляхом внесення готівки в касу підприємства.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції, пов'язані з придбанням путівок працівникам частково за рахунок підприємства та працівників.

Ситуаційне завдання 3

Підприємство «Модерн» придбало для працівника путівку на відпочинок вартістю 1 500,00 грн (у т. ч. ПДВ) на умовах попередньої оплати. Путівку передано працівнику, який оплатив 50 % її вартості шляхом внесення готівки в касу підприємства.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції, пов'язані з придбанням путівки працівнику частково за рахунок підприємства та працівника.

Ситуаційне завдання 4

Туристичне агентство «Інтертревел» на підставі договору комісії з туроператором поставляє туристам турпродукт. Турагентство організувало для туристів поїздку до Криму загальною вартістю 4 800,00 грн. Сума комісійної винагороди турагента становить 10 % вартості турпродукту, тобто 480,00 грн (без ПДВ – 400,00 грн, ПДВ – 80,00 грн).

Заробітна плата працівників, які займалися продажем путівки – 250,00 грн, здійснено нарахування ЄСВ – ?

Згідно з договором сума комісійної винагороди утримується турагентом із суми коштів, отриманих від туристів за турпродукти.

Відобразити у туристичного агентства на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції, визначити фінансовий результат.

Тестові завдання

1. Об'єктом обліку витрат у туризмі є:

- а) окреме замовлення на виробництво конкретного турпродукту;
- б) вартість авіаперельоту туриста;
- в) вартість проживання під час проходження екскурсійних маршрутів окремого туриста чи групи туристів;
- г) відповіді б та в.

2. Туристичний продукт – це:

- а) попередньо розроблений комплекс туристичних послуг, який поєднує не менше ніж дві такі послуги, що реалізується або пропонується для реалізації за визначеною ціною, до складу якого входять послуги перевезення, послуги розміщення та інші туристичні послуги, не пов'язані з перевезенням і розміщенням;
- б) посередницька діяльність із надання комплексу характерних туристичних послуг;
- в) сукупність витрат, пов'язаних із обслуговуванням діяльності туристичних підприємств.

3. Який специфічний рахунок бухгалтерського обліку призначений для узагальнення інформації про неоплачені ваучери (путівки)?

- а) 08;
- б) 331;
- в) 333;
- г) 28.

4. Списання собівартості наданих послуг туристичних підприємств відображається кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 902 К-т 26;
- б) Д-т 903 К-т 23;
- в) Д-т 903 К-т 791;
- г) Д-т 791 К-т 711.

5. Придбання путівки у туроператора відображається в обліку кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 28 К-т 685;
- б) Д-т 23 К-т 631;
- в) Д-т 331 К-т 631;
- г) Д-т 631 К-т 311.

6. Реалізація путівки покупцю відображається в обліку кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 361 К-т 703;
- б) Д-т 701 К-т 631;
- в) Д-т 371 К-т 631;
- г) Д-т 311 К-т 371.

7. Розрізняють такі форми туризму:

- а) в'їзний та виїзний туризм;
- б) транзитний туризм;
- в) виїзний та транзитний туризм;
- г) транзитний, гірський.

8. Придбання підприємством путівки на відпочинок для своїх працівників відображають в обліку кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 331 К-т 685;
- б) Д-т 631 К-т 281;
- в) Д-т 371 К-т 651;
- г) Д-т 331 К-т 652.

9. Туристський ваучер – це:

- а) сертифікат на готельні послуги та послуги харчування;
- б) форма письмового договору на туристичне або на екскурсійне обслуговування;
- в) сукупність витрат, пов'язаних із обслуговуванням діяльності туристичних підприємств;
- г) сертифікат якості туристичних послуг.

10. Суб'єктами туристичної діяльності виступають:

- а) туристичні оператори, туристичні агенти, які надають послуги з проживання, харчування, екскурсійного обслуговування та фізичні особи, що здійснюють туристичний супровід або надають послуги з тимчасового розміщення, харчування тощо;
- б) особи, які здійснюють подорож Україною або в інші країни, які не заборонені законом;
- в) люди, що здійснюють тимчасовий виїзд з місця постійного проживання в оздоровчих, пізнавальних або професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці перебування.

Тема 8. Облік страхової діяльності

Ситуаційне завдання 1

Договір страхування терміном на 1 рік набрав чинності з 1.03.20XX р. Страховий платіж становить 4 000,00 грн та надійшов 28.02.20XX р. Норматив на ведення справи 15 %. Страховий випадок стався 15.08.20XX р. за ним виплачено страхове відшкодування у розмірі 1 600,00 грн. Страхувальник подав заяву про розірвання договору з 01.09.20XX р. Визначити суму, яку потрібно повернути страхувальнику. Відобразити страхові операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 2

Страховий агент уклав 280 договорів майнового страхування на загальну суму 1,5 млн грн за страховим тарифом 1,9 %. Отримана готівка страховим агентом здана до каси страховика. За укладення договорів страхування страховому агенту нарахована заробітна плата у розмірі 7,5 % від отримання страхових премій.

Відобразити страхові операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 3

Страхова компанія 6 лютого 20XX р. уклала договір страхування комерційного ризику за відпущеними без попередньої оплати товарами ПАТ «Лілея» строком на 1 рік. Страхова сума 85 тис. грн, страховий платіж 10 %. На 50 % страхової суми укладено договір перестраховування з перестраховиком. Кошти від страхувальника надійшли 8 лютого 20XX р., перестраховику належна сума перерахована 11 лютого 20XX р.

Відобразити страхові операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Ситуаційне завдання 4

Скласти бухгалтерські проводки за страховими операціями та відобразити їх відповідними записами на рахунках бухгалтерського обліку та в журналі-ордері № 1 у страховика за червень 20XX р.

Вихідні дані:

1. Надходження готівки до каси з поточного рахунку 245 000,00 грн.
2. Погашення дебіторської заборгованості готівкою 65 000,00 грн.
3. Повернення в касу неправильно виплачених сум 39 страхового відшкодування 24 000,00 грн.
4. Повернення до каси підзвітними особами невикористаних ними раніше отриманих авансів 15 000,00 грн.
5. Надходження до каси заборгованості від підприємств та фізичних осіб за виконавчими листами 7 600,00 грн.
6. Видача з каси коштів під звіт 26 000,00 грн.
7. Виплата з каси сум страхового відшкодування 120 000,00 грн.
8. Виплата з каси допомоги багатодітним матерям 3 500,00 грн.
9. Виплата з каси одноразової допомоги за рахунок фондів спеціального призначення 2 200,00 грн.
10. Сплата судових та аукціонних зборів 1050,00 грн.
11. Надходження до каси коштів від внутрішніх підрозділів, що мають окремий баланс 7 500,00 грн.
12. Внесення на поточний рахунок готівки з каси 163 000,00 грн.

Ситуаційне завдання 5

Підрахувати обороти та вивести залишок за рахунком 301 «Готівка» станом на 1.04.20XX р. Скласти бухгалтерські проводки за господарськими операціями страховика у червні 20XX р. та відобразити їх на рахунках бухгалтерського обліку (табл. 8.2).

Вихідні дані:

1. Залишок на рахунку 301 «Готівка» на 1.03.20XX р. 13 600,00 грн.
2. Операції за березень:
 - а) отримано в касу з розрахункового рахунка 36 0000,00 грн;
 - б) видана заробітна плата штатним працівникам страхової компанії 115 000,00 грн;
 - в) виплата з каси допомоги по нагляду за дитиною 5 400,00 грн;
 - г) виплата з каси сум страхового відшкодування 89 000,00 грн;
 - д) отримано від підзвітних осіб для погашення невикористаного авансу 10 700,00 грн;
 - е) надходження до каси дивідендів за цінні папери 25 000,00 грн.

Тестові завдання

1. Страхова компанія – це:

а) фінансова компанія;	в) інноваційна компанія;
б) інвестиційна компанія;	г) бюджетна установа.

2. Страхові резерви поділяються на:

- а) технічні резерви і резерви збитків;
- б) математичні резерви і резерви катастроф;
- в) резерви збитків;
- г) технічні резерви та резерви зі страхування життя.

3. Результат зміни резерву незароблених премій закривається на рахунок:

а) 791;	в) 703;
б) 792;	г) 705.

4. Нарахування технічних резервів відображається кореспонденцією рахунків:

а) Д-т 443 К-т 43;	в) Д-т 495 К-т 491;
б) Д-т 23 К-т 47;	г) Д-т 495 К-т 441.

5. Отримання платежів за договорами страхування у страховика відображається кореспонденцією рахунків:

а) Д-т 301 К-т 703;	в) Д-т 301 К-т 372;
б) Д-т 301 К-т 76;	г) Д-т 301 К-т 373.

6. Рахунок 904 «Страхові виплати» за кредитом кореспондує з дебетом рахунків:

а) 31;	в) 791;
б) 301;	г) 76.

7. Субрахунок 705 «Перестраховання» на кінець місяця може мати сальдо:

а) дебетове;	в) як дебетове, так і кредитове;
б) кредитове;	г) нульове.

8. Дія Положень (стандартів) бухгалтерського обліку на страховика:

- а) не поширюється;
- б) поширюється;
- в) поширюється дія лише окремих Положень;
- г) розроблені окремі Положення для обліку у страхуванні.

9. Витрати з виплати комісійних винагород посередникам за укладання договорів страхування враховуються на рахунок:

а) 23;	в) 91;
б) 26;	г) 93.

10. Страхові посередники витрати, пов'язані з наданням послуг страховикам, списують на рахунок:

а) 23;	в) 904;
б) 903;	г) 79.

9. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіанти завдань

1. На основі даних балансу на початок звітного періоду (табл. 1) відкрити оборотну відомість для кожного синтетичного рахунку та записати залишки на початок місяця.

2. За кожною господарською операцією (табл. 2) скласти бухгалтерські записи та занести в журнал реєстрації господарських операцій.

3. На основі даних оборотної відомості скласти баланс.

Таблиця 1

Сальдо по статтям балансу виробничого підприємства ТОВ «Світоч»
на початок звітної періоду

Назва статті балансу:	Сума, грн
Основні засоби	40 550
Виробничі запаси	4 930
МШП	4 100
Виробництво	2 800
Готова продукція	2 175
Готівка	50
Рахунки в банках	5 660
Розрахунки з різними дебіторами	150
Розрахунки з постачальниками та підрядниками	1 960
Розрахунки за податками й платежами	420
Розрахунки по страхуванню	180
Розрахунки з оплати праці	4 600
Нерозподілений прибуток	5 330
Розрахунки з іншими кредиторами	260
Статутний капітал	43 215
Амортизація	1 850
Короткострокові позики	2 600

Операції за січень 20XX р.

№ опер.	Зміст операції	ВАРІАНТИ										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Отримано на поточний рахунок грошові кошти від ТОВ «Соль»	120	140	145	190	195	200	205	210	215	220	225
2	Отримано на склад підприємства матеріали згідно з рахунками постачальників: Матеріал «А» від заводу – 17 т по 50 грн = 850 Матеріал «В» від заводу – 8 т по 30 грн = 240 (разом з ПДВ)	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090
3	Рахунки постачальників оплачені з поточного рахунку	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090
4	Відпущені зі складу та використані на виробництво продукції матеріали: «А» 20 т на 1000 грн «В» 17 т на 510 грн	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510
5	Відпущені зі складу та використані тарні матеріали на утримання: А) цехів Б) заводоуправління	250 140	260 150	270 160	280 170	290 180	300 190	310 200	320 210	330 220	340 230	350 240
6	Нарахована амортизація по основним засобам: А) цехів Б) заводоуправління	133 170	145 80	150 90	160 100	170 110	180 120	190 130	200 140	210 150	220 160	230 170
7	Використане паливо: А) на технологічні потреби виробництва Б) для оновлення приміщення цехів В) для оновлення приміщення заводоуправління	160 50 30	170 60 40	180 70 50	190 80 60	200 90 70	210 100 80	220 100 90	230 120 100	240 130 110	250 140 120	260 150 130

Продовження таблиці 2

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11
1												
		2										
8	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
9	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
10	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	130
11	1 900	1 905	1 910	1 915	1 908	1 917	1 918	1 920	1 921	1 925	1 924	1 924
12	2 565	2 741	2 900	3 088	3 304	3 480	3 656	3 832	4 008	4 184	4 360	4 360
13	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
14	12 100	12 450	12 250	12 300	12 400	12 500	12 550	12 600	12 650	12 700	12 750	12 750
15	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
16	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
17	6 200	6 300	6 315	6 330	6 350	6 370	6 375	6 400	6 410	6 450	6 500	6 500
18	6 250	62 50	6 215	6 330	6 300	6 280	6 375	6 400	6 410	6 450	6 500	6 500
19	520	540	550	275	280	290	300	350	400	450	460	460
20	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
21	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
22	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Продовження таблиці 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Отримано на поточний рахунок грошові кошти від ТОВ «Аква»	230	235	240	245	250	255	260	265	270	275	280
2	Отримано на склад підприємства матеріали згідно з рахунками постачальників: Матеріал «А» від заводу – 17 т по 50 грн = 850 Матеріал «В» від заводу – 8 т по 30 грн = 240 (разом з ПДВ)	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090
3	Рахунки постачальників оплачені з поточного рахунку	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090
4	Відпущені зі складу та використані на виробництво продукції матеріали: «А» 20 т на 1000 грн «В» 17 т на 510 грн	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510	1 510
5	Відпущені зі складу та використані тарні матеріали на утримання: А) цехів Б) заводоуправління	360 250	370 260	380 270	390 280	400 290	410 300	420 310	430 320	440 330	450 340	460 350
6	Нарахована амортизація по основним засобам: А) цехів Б) заводоуправління	240 180	250 190	260 200	270 210	280 220	290 230	300 240	310 250	320 260	330 270	340 280
7	Використане паливо: А) на технологічні потреби виробництва Б) для оновлення приміщення цехів В) для оновлення приміщення заводоуправління	270 160 140	280 170 150	290 180 160	300 190 170	310 200 180	320 210 190	330 220 200	340 230 210	350 240 220	360 250 230	370 260 240

Закінчення таблиці 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8	Нараховано єдиний соціальний внесок	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
9	Нарахований податок з доходів фізичних осіб	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
10	Виявлена на складі нестача матеріалів у межах норм природного убутку	140	150	160	170	180	190	200	210	220	230	240
11	Перераховано з поточного рахунку пос-тачальникам	1 923	1 926	1 927	1 928	1 930	1 931	1 932	1 933	1 939	1 940	1 945
12	Списано на витрати виробництва загально-виробничі витрати	4 536	4 712	4 888	5 064	5 240	5 416	5 592	5 768	5 944	6 120	6 296
13	Випущена з виробництва готова продукція по Випущена з виробництва готова про-дукція за фактичною собівартістю (розра-хувати самостійно, якщо незавершене виробництво на 1.02.20 р. – 1700 грн)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
14	Реалізована готова покупцям, сума зарахо-вана поточний рахунок (без ПДВ)	12 800	12 850	12 900	12 950	13 900	13 950	13 980	13 650	13 200	13 250	13 890
15	Перераховано з поточного рахунку до бюджету податок з доходів фізичних осіб	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
16	Перераховано з поточного рахунку ЄСВ	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
17	Отримано в касу з поточного рахунку на заробітну плату	6 600	6 570	6 310	6 520	6 530	6 610	6 650	6 700	6 750	6 180	6 200
18	Видано заробітну плату	6 600	6 570	6 310	6 520	6 530	6 610	6 650	6 700	6 750	6 180	6 200
19	Перераховано банку з метою погашення кредиту	470	1 200	85	120	140	450	500	550	600	710	800
20	Списано на фінансові результати доходи	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
21	Списано на фінансові результати витрати	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
22	Визначено фінансовий результат	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Теми рефератів

1. Особливості обліку ЖКГ.
2. Особливості обліку ломбардних операцій.
3. Особливості обліку у недержавних установах освіти.
4. Особливості обліку виробничо-торговельної діяльності підприємств громадського харчування.
5. Особливості обліку в оптовій торгівлі.
6. Особливості обліку в роздрібній торгівлі.
7. Особливості обліку у сфері ресторанного господарства.
8. Особливості обліку у видавничій діяльності.
9. Особливості обліку у гральному бізнесі.
10. Особливості обліку рекламної діяльності.
11. Організація обліку в об'єднаних співвласників багатоквартирних будинків.
12. Особливості обліку побутових послуг.
13. Особливості обліку в неприбуткових організаціях.
14. Особливості обліку у готелях.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктами поточного контролю знань студентів є **(100 балів)**:

- систематичність та активність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни **(40 балів)**;
- виконання завдань для самостійного опрацювання і індивідуальної роботи **(40 балів)**;
- рівень виконання завдань модульного контролю **(20 балів)**.

Під час контролю систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінці підлягає:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях на практичних заняттях та рішенні практичних завдань, у т. ч. у рамках СРС;
- активність в процесі обговорення питань, що винесені на практичні заняття;
- результати написання тестів тощо.

У процесі виконання модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання й практичні навички, набуті студентами в ході вивчення відповідних тем курсу.

Модульний контроль проводиться у формі тестів за матеріалами лекційних занять і самостійно підготовленим питанням відповідно до переліку рекомендованої літератури, а також рішення завдання. Правильно виконані тести оцінюються по 0,5 балів кожний з 10 тестів та 5 балів – завдання. За умови невірної визначення ходу рішення завдання, визначення бухгалтерських рахунків, складання бухгалтерських проведення або під час виявлення помилок у розрахунках оцінка знижується.

Модульний контроль проводиться у формі закритих тестів за матеріалами лекційних занять і самостійно підготовленим питанням відповідно до переліку рекомендованої літератури, а також рішення господарських ситуацій.

Система оцінювання знань студентів з дисципліни «Облік у галузях економіки» представлена в табл. 1.

Таблиця 1

Система оцінювання знань студентів
по дисципліні «Облік у галузях економіки»

Поточний контроль – 50 балів								Сума балів за підсумковий модульний контроль
Модуль 1			Сума балів за 1 модуль	Модуль 2			Сума балів за модуль 2	
Організаційно-навчальна робота студента	Самостійна робота	Контрольна робота		Організаційно-навчальна робота студента	Самостійна робота	Контрольна робота		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
20	20	10	50	20	20	10	50	100

Шкала оцінювання академічних успіхів студентів – 100-бальна. Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Оцінка за шкалою ECTS	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
A	90–100	зарах
B	82–89	зарах
C	75–81	зарах
D	69–74	зарах
E	60–68	зарах
FX	35–59	зарах

11. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посібник, 2-ге вид. доповн. і переробл. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 392 с.
2. Базилюк А. В., Малишкін О. І. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та перевезень : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2011. 256 с.
3. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності [Текст] : навч. посіб. / [А. Г. Загородній та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. 215 с.
4. Бухгалтерський облік у галузях національної економіки : опорний конспект лекцій / уклад. В. М. Горностаєва. К. : КНТЕУ, 2008. 109 с.
5. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік: нормативно-правові документи. Коментар : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2009. 656 с.
6. Верхоглядова Н. І., Шило В. П., Ільїна С. Б., Кисла В. І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : навч.-практ. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 536 с.
7. Гладких Т. В. Фінансовий облік : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 480 с.
8. Гура Н. О. Облік видів економічної діяльності : підручник. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 310 с.
9. Даньків Й. Я., Лучко М. Р., Остапюк М. Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посібник. 3-тє вид., перероб. і допов. К. : Знання, 2007. 243 с.
10. Загородній А. Г., Яремко І. Й., Пилипенко Л. М. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : навч. посібник. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 213 с.
11. Михайлов М. Г., Телегунь М. І., Кадацька А. М., Баранік О. О. Бухгалтерський фінансовий облік в сільськогосподарських підприємствах : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2008. 472 с.
12. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посібник. К. : Знання-Прес (Вища освіта ХХІ ст.), 2005. 491 с.
13. Лень В. С. Облік і аудит у страхових організаціях : навч. посібник. Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2012. 584 с.
14. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : підручник. 3-тє вид., переробл. і допов. К. : Центр навчальної літератури, 2011. 670 с.
15. Максимова В. Ф., Кузіна З. В., Стиренко Л. М., Степова Т. Г. Облік у галузях економіки : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 496 с.

16. Облік операцій з паливно-мастильними матеріалами / упоряд. Д. М. Лівшиц. К. : Центр навчальної літератури, 2012. 318 с.
17. Оксанич О. Е. Волкова І. А., Миронова О. О. Калькуляція собівартості продукції, робіт та послуг : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2013. 326 с.
18. Садовська І. Б. Божидарнік Т. В., Нагірська К. Є. Бухгалтерський облік : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2013. 688 с.
19. Сахарцева І. І., Семенов Г. А., Безкоста Г. М. Бухгалтерський облік : навч. посібник з виконання практичних задач. К. : Кондор, 2010. 554 с.
20. Слободяник Ю. Б. Статистичний облік : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 128 с.

Додаткова література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436 – IV.
2. Податковий кодекс України від 02.12.10 р., № 2755 –VI.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 – IV.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Наказ М-ва фінансів України від 30.11.99 № 291.
5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку: щодо заповнення форм фінансової звітності, перевірки порівнянності показників фінансової звітності, облікової політики підприємства : практ. посібник / упоряд. К. В. Безверхий. К. : Центр навчальної літератури, 2013. 76 с.
6. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: Наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2 (зі змінами та доповненнями).
7. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р.
8. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 р. № 635.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 28.02.2013 р. № 336.
10. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879.
11. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова правління НБУ від 15.02.2004 р. № 637.
12. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88.

13. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.96 р. № 116.

14. Порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання), затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 р. № 297.

15. Правила перевезення вантажів автомобільним транспортом, затверджені спільним наказом Міністерства транспорту України та Міністерства статистики України від 14.10.1997 р. № 363.

16. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 – XIV.

17. Про затвердження типових форм первинного обліку. Затверджено Наказом Міністерства статистики України від 29.12.95 р. № 352.

18. Про ліцензування певних видів підприємницької діяльності: Закон України від 01.06.2000 р. № 1775– III.

19. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324.

20. Типові форми первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів, затверджені Наказом Міністерства статистики України від 21.06.96 р. № 193.

Інтернет-ресурси

1. www.buhgalteria.com.ua
2. www.visnuk.com.ua
3. www.dtkk.com.ua
4. www.sta.gov.com.ua
5. www.blank.com.ua
6. www.zakon.rada.com.ua

ДЛЯ ПОДАТОК

Навчальне видання

Поліщук Олена Тимофіївна
Разборська Олена Олександрівна

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ,
САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «ОБЛІК У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ»**

Редактор
Технічний редактор

Л. О. Серікова
Т. О. Важеніна

Підписано до друку 27.17.2017
Формат 60 x 84/16. Папір офсетний.
Друк – цифровий. Умовн. друк. арк. 4,65
Тираж 30 прим. Зам. 106

Донецький національний університет імені Василя Стуса
21021, м. Вінниця, 600-річчя, 21
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК № 5945 від 15.01.2018